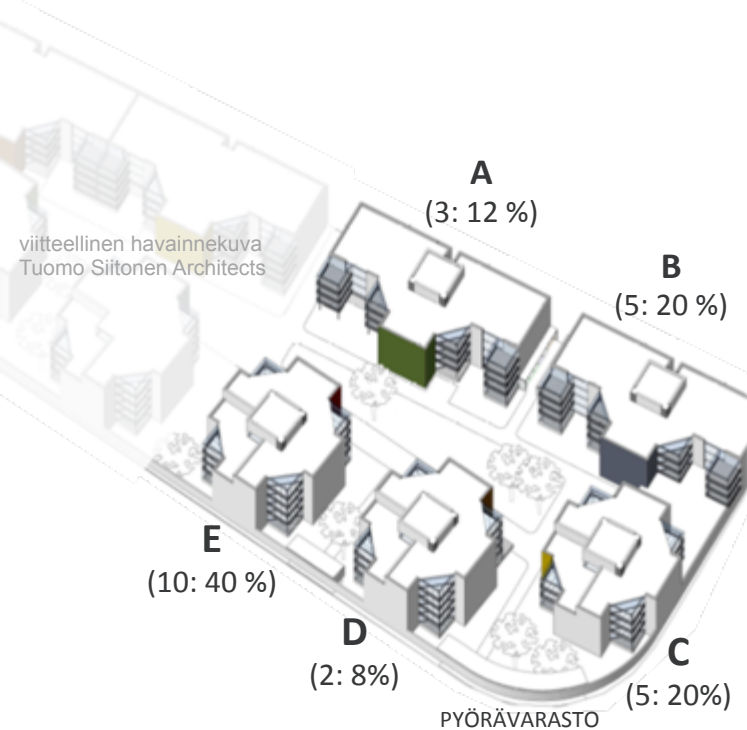

Kerrostaloasumista kehittämässä:
Itsenäinen kerrostaloasunto
Viikinportti

Asukaskyselyn tulokset
2015

ASUKASKYSELYN TAUSTAT

Suluissa ilmoitettu vastaajamäärä per talo, myös %-osuus.

- Asukaskysely on osa Kehittyvä kerrostalo – ohjelmaa ja Itsenäinen kerrostaloasunto –hanketta.
- Kysely toteutettiin 2.9.-14.9.2015. Kysely keräsi **25 vastaajaa ja täydentäviin haastatteluihin osallistui 5 asukasta (4 kotitaloutta)**.
- Viikinportissa toteutettiin samaan hankkeeseen kuulunut muuttokysely 2011.
- Tämän raportin lisäksi on laadittu koko Itsenäinen kerrostaloasunto –hankkeen loppuraportti, joka tulee löytymään Helsingin kaupungin Kehittyvä kerrostalo -sivustolta www.kerrostalo.hel.fi
- Tässä raportissa esitellään kyselyn tulokset, mutta paikoin tulkinnoissa hyödynnetään myös asukashaastattelujen antia.
- Kyselyraportin kaavioissa on kuvattu vastaajamäärä ja prosenttiosuus, vaikka vastaajia on alle 100. Prosenttiosuus mahdollistaa tulosten vertailun aiempaan tutkimukseen sekä vertailevaan tutkimukseen naapuriyhtiö Tsinniassa.
- Keskimääräiset numeraaliset arviot ("arvosanat") ovat asteikolla 1-4 (4=erittäin paljon/tärkeä... 1=huonosti/ei merkitystä), ellei toisin ilmoiteta.

KYSELYN TULOKSET - YHTEENVETO

- Asuminen Viikinportissa on hyvää kerrostaloasumista – asuntopohjat keräävät kehuja.
- **Kokonaistyytyväisyys on hyvä** – asuntosuunnitteluun liittyvät tekijät saavat keskiarvon 2,84/4 mikä vastaa arvosanaa 7 asteikolla 10.
Parvekeratkaisu, joka liittyy asunnon ulkotilaan, saa arvosanan 3,17/4 eli kouluarvosanan 8.
- Asumiskustannukset koetaan kohtuullisiksi suhteessa asumisen laatuun – Viikinportissa koetaan, että **vuokrahinnalle saadaan vastinetta**, paitsi pysäköinnin osalta.
- Asumisen yhteiset tilat saavat **kiitosta** ja moitetta: Erityisesti **pyörävarasto** toimii, mutta esimerkiksi talosaunan (talo C) tai kerhohuoneen (talo B) olemassaolosta eivät kaikki asukkaat tiedä.
- Kaksoislämmitysjärjestelmä toimii, mutta sitäkin enemmän toivottaisiin kesällä kuumenevan **asunnon viilennysmahdollisuutta**.
- **Energian- ja vedensäästön tavoitteita tuettaisiin tarjoamalla vertailutietoa asukkaille** – omia valintoja selkeyttää, kun tietää, onko omilla valinnoilla merkitystä.
- **Yhteisöllisyys puuttuu** – tähän tarvitaan isännöinnin, huollon tai muun tahon antamaa lähtölaukausta.

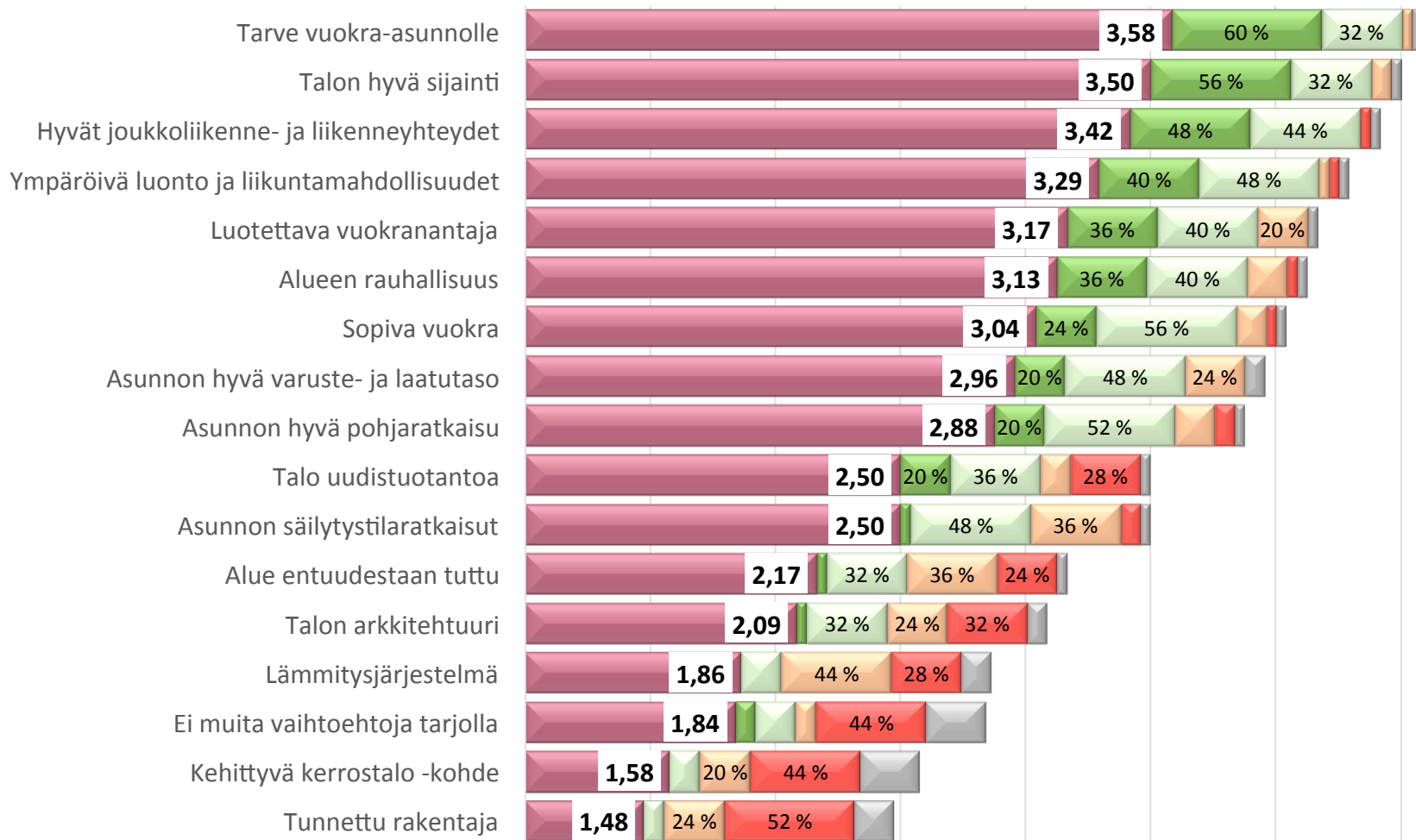

KEHITTYVÄ KERROSTALO JA ITSENÄINEN KERROSTALOASUNTO – TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

Eri ominaisuuksien merkitys taloon muutettaessa

■ keskiarvo
 ■ erittäin tärkeä
 ■ tärkeä
 ■ jonkin verran tärkeä
 ■ ei merkitystä
 ■ eos

Eri ominaisuuksien merkitys taloon muutettaessa

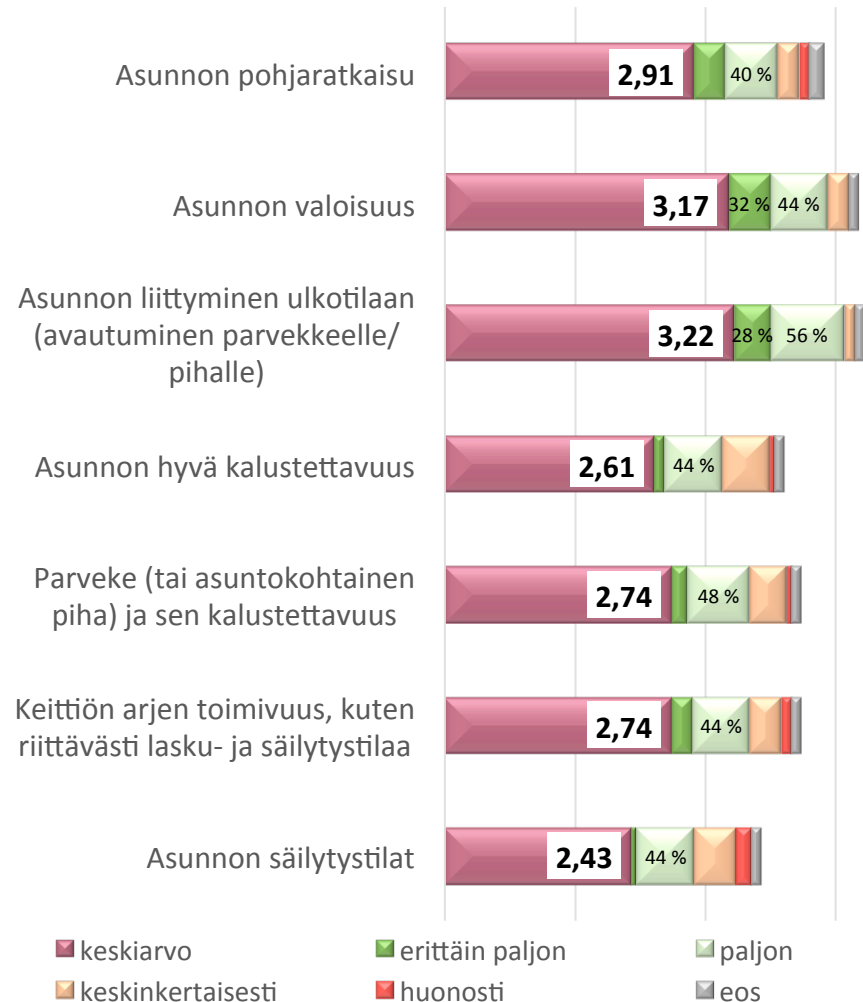

■ keskiarvo

Onnistuminen asuntosuunnittelussa

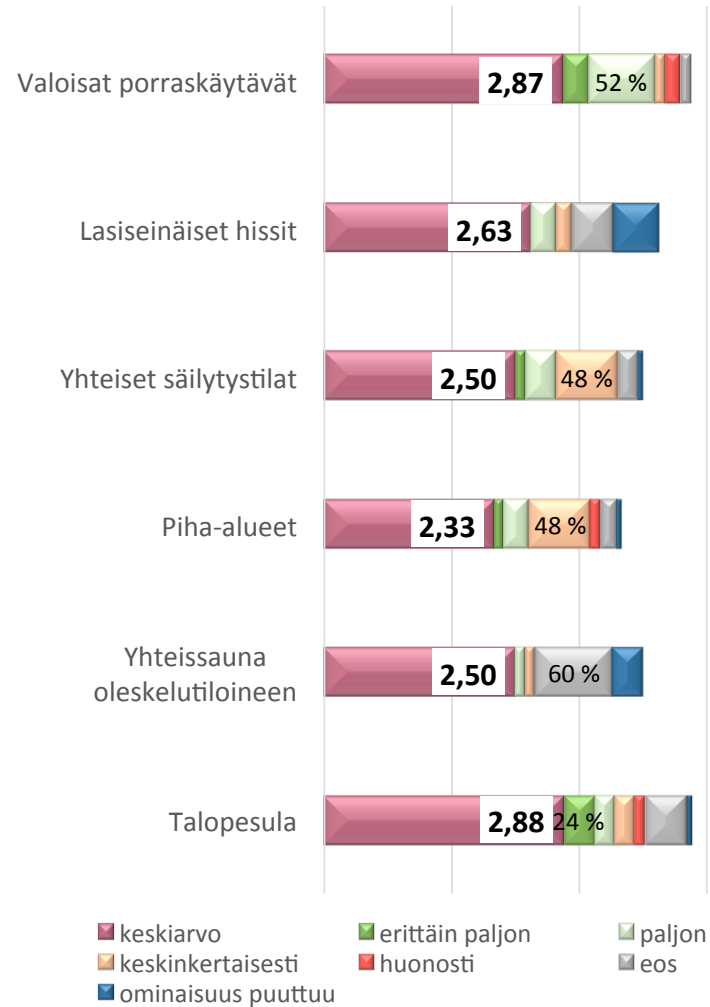
- Viikinportissa onnistuneimmaksi koetaan **asunnon pohjaratkaisu, valoisuus** ja erityisesti **asunnon liittyminen ulkotilaan**.
- Osalle asukkaista ajatus näkymän avautumisesta ruokatilaa ja parvekkeen läpi läheisille pelloille onkin ollut **asunnon valintatekijä**, eli jos kohteessa ollut useampi asunto vapaana, mieluummin on valittu peltonäkymän tarjoava asunto.
- Avautuminen luo myös **valoisuutta** – valoisuus lisääntyy, jos koetaan ettei naapuri ole liian lähellä vaan voidaan asua ilman sälekaihtimia tai verhoja.
- Muotokieleltään ”kolmiomaiset” **modernit pohjaratkaisut ovat olleet vetovoimatekijä**, mutta osalle **haastavat kalustaa**. Parvekelattian kattaminen on monella jäänyt kesken hankalan muodon vuoksi.
- Säilytystilat koetaan pääsääntöisesti riittäviksi, joskin ”ainahan sitä voisi olla enemmän”.

TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

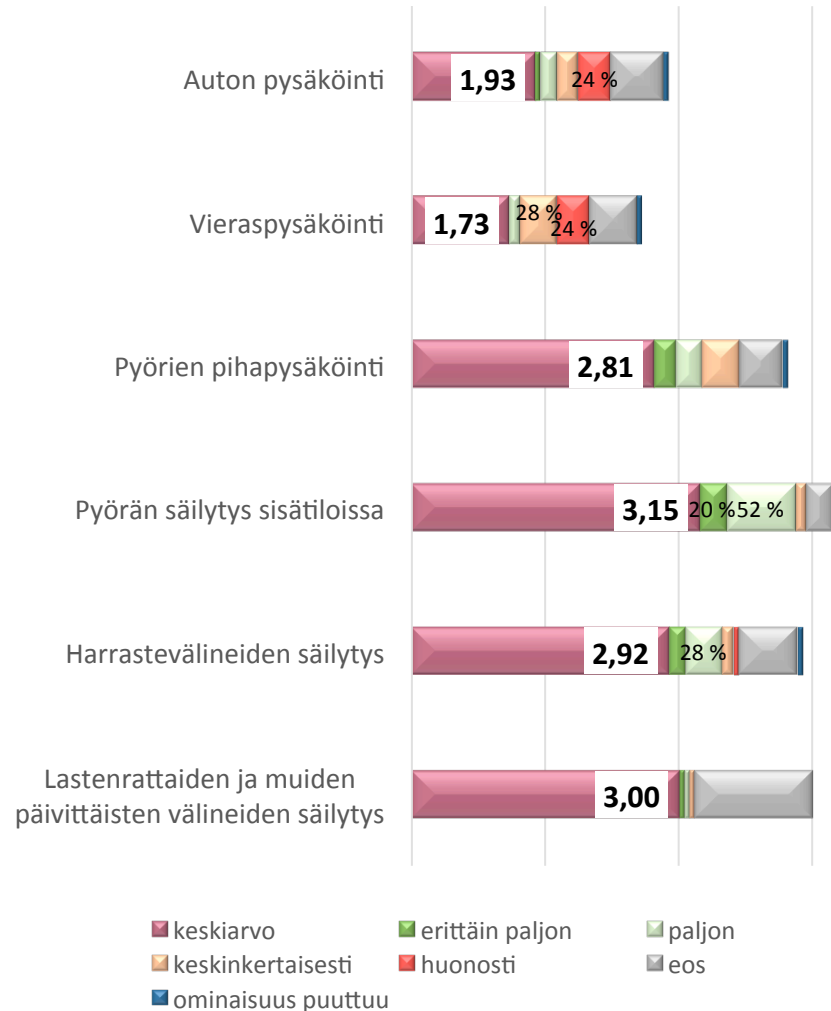
Onnistuminen yhteisten tilojen suunnitteluratkaisuissa

- Suunnittelussa on panostettu **porraskäytävien valoisuuteen**.
- Viikinportissa porraskäytävät koetaan valoisiksi, joskin **vaikutus arjen miellyttävyyteen koetaan vähäisemmäksi kuin Tsinniassa**.
- Asukaskokemuksissa lasiseinäisyys ei suoraan assosioitu valoisuuteen – osa arvatenkin kokee, ettei voida varsinaisesti puhua lasiseinäisestä hissistä jos itse hissikori on umpinainen. Lisäksi ominaisuus puuttuu lamellitaloista.
- **Piha-alueet saavat eniten moitteita** haastatteluissa, mikä toistuu myös keskimääräisissä arvosanoissa.
- Toinen haaste on talosauna: läheskään kaikki Viikinportin asukkaat **eivät tiedä saunan olemassaolosta**. Toinen haaste on saunan suunnittelu – talosaunassa on kaksi erillistä saunaa pukutiloineen: vain yhtä saunaa lämmitetään. Toinen sauna kuitenkin kutistaa oleskelutilan, jolle ei juurikaan käyttöä ole löytynyt.
- Sen sijaan **talopesula** on tuttu ja kiitetty ominaisuus. Jos oma asunto sijaitsee etäällä pesulasta, koetaan kuitenkin liikkuminen ja varaussysteemi hankalaksi.
- Kerhotilasta kyselyssä ei erikseen kysytty. Asukashaastatteluissa yhteistä tilaa peräänkuulutettiin, sen olemassa olosta ei tiedetä.
- Haastattelujen perusteella uudelle vuokralaiselle esitellään tyypillisimmin irtainvaraston sijainti sekä talopesula, ei kerho- tai saunatilaa.

Onnistuminen pysäköinnin ja säilytyksen ratkaisuissa

- Viikinportin vahvuus on yhteinen **pyörävarasto**, jonka käyttö on melko vaivatonta. Varasto on tilava ja kulkeminen helppoa.
- Moottoripyöräilijöille ei ole suunniteltu pysäköintiratkaisua – osa viekin pyöränsä muualle talvisäilytykseen.
- Lastenrattaita säilytetään paitsi taloyhtiön tiloissa, myös omalla parvekkeella tai eteisessä. Haasteen arjen käyttöön antaa pohjaratkaisut, joissa rattaille ei löydy luontevaa tilaa. Pienimmät lapset nukkuvat vaunuissa päiväunensa, mieluusti asunnon parvekkeella. Siksi luonteva tila asunnossa on tarpeellinen.
- **Autojen pysäköintitila** löytyy Prisman kauppakeskuksen pysäköintilaitoksesta. Aukkaat maksavat paikasta 40 euroa kuukaudessa. Etäisyyttä ei koeta ongelmaksi, mutta **ongelmallista on lämpöpistokkeen puuttuminen: Paljonko kylmäkäynnistys rasittaa ympäristöä ja tuottaa ylimääräisiä päästöjä?**

Vapaa sana – ja tutkimustulkinat

ASUNTOSUUNNITTELU

- Isoista ikkunoista tulee paljon valoa ja siis myös lämpöä asuntoon, joutuu pitämään paksuja verhoja. Myöskin näkyvyys naapureihin on suora isojen ikkunoiden takia. Toki isot ikkunat ovat myös hienot että vähän sekä huono että hyvä asia.
- Säilytystilat; oikeastaan asunnossa on paljon säilytystilaa & kaappeja. Itselläni on vain niin paljon enemmän vaatetta ja tavaraa, että pitäisi olla vieläkin enemmän: D
- Irtainvarasto on muuten hyvä, mutta sen sijainti toisessa rapussa pihan toisella laidalla on vähän hankala.
- Huonoja puolia: todella pienet makuuhuoneet. Emme tajunneet asiaa muuttaessa, mutta jo sänky täyttää koko huoneen eikä muulle jää tilaa. Toinen huono puoli; vessan kalusteet (pytty ja lavaaari) ovat liian lähellä toisiaan ja ehkä ikävin juttu; työhuoneen ovi peittää kokonaan ikkunan jos oven haluaa pitää auki. Materiaalivalinnoista paljon miinusta; kukaan ei voi viihtyä täysin valkoisessa asunnossa, jossa ainoastaan lattiat ovat muuta väriä kuin valkoista

Yksi Viikinportin vetovoimatekijöistä on osasta asunnoista avautuva peltonäkymä, joka samalla merkitsee asukkaille yksityisyyttä – oma asunto ei sijoitus suoraan naapurin asunnon näkymälinjalle. Jos näkymä naapurin asuntoon häiritsee, moni sulkee verhot yksityisyyden saavuttamiseksi. Tämä sammuttaa valoisuuden. Asukkaiden olisi hyvä saada jonkinlainen havainnekuva tai muu esitys oman asunnon sijoittumisesta, jotta asukkaat löytäisivät omaa asumistapaa parhaiten vastaavan ratkaisun tiiviissäkin ympäristössä.

On hyvin tavallista, että asunnot näyttävät pohjapiirustuksissa isommilta kuin todellisuudessa ovatkaan. Esimerkiksi kaappien ovien avautumisen tilaa tai asukkaan mainitsemaa auki olevan oven vaikutusta ikkunanäkymiin on vaikea ennalta hahmottaa. Mallikalustukset eri pohjaratkaisutyypeistä auttaisi hahmottamaan tilan riittävyden.

Omistuskohhteessa värivalinnat ovat mahdollisia, vuokra-asumisessa näin harvoin on. Olisiko väripaletti yksi kerrostaloasumisen kehityskohde?

Vapaa sana – ja tutkimustulkinnat

PIHA, KULKEMINEN ja PYSÄKÖINTI

- Ovikoodi löytyy ulko-ovesta vain sisäpihan puolelta vaikka kotiin tullaan nimenomaan kadun puolelta.
- Rappukäytävä on pimeä, mutta ei haittaa koska muuten valaistus on hyvä.
- Piha-alue on muuten viihtyisä ja nätti, mutta ainakaan tänä kesänä sitä ei ole oikein hoidettu: voikukat ja muut "roskakasvit" ovat rehottaneet istutusten keskellä. Se näyttää kurjalta.
- Piha erittäin huonossa kunnossa-> monttuinen huonosti hoidettu talvella. Epäsiisti jätekatos
- Pihan viheralueet eivät ole hyvin pidettyjä, valitettavasti.
- Parkkitilat todella huonot varsinkin vieraille. Tien sivussa olevat parkkiruudut on ok, mutta puut jotka niiden väliin on istutettu, mahlaa koko kesän ja sotkee autot-> huono.

Asukkaiden ja vieraiden kulkeminen on ohjattu tapahtuvaksi pihan kautta (ovikoodit). Kuitenkin piha-alue saa Viikinportissa osakseen vähiten huoltoa ja kunnossapitoa.

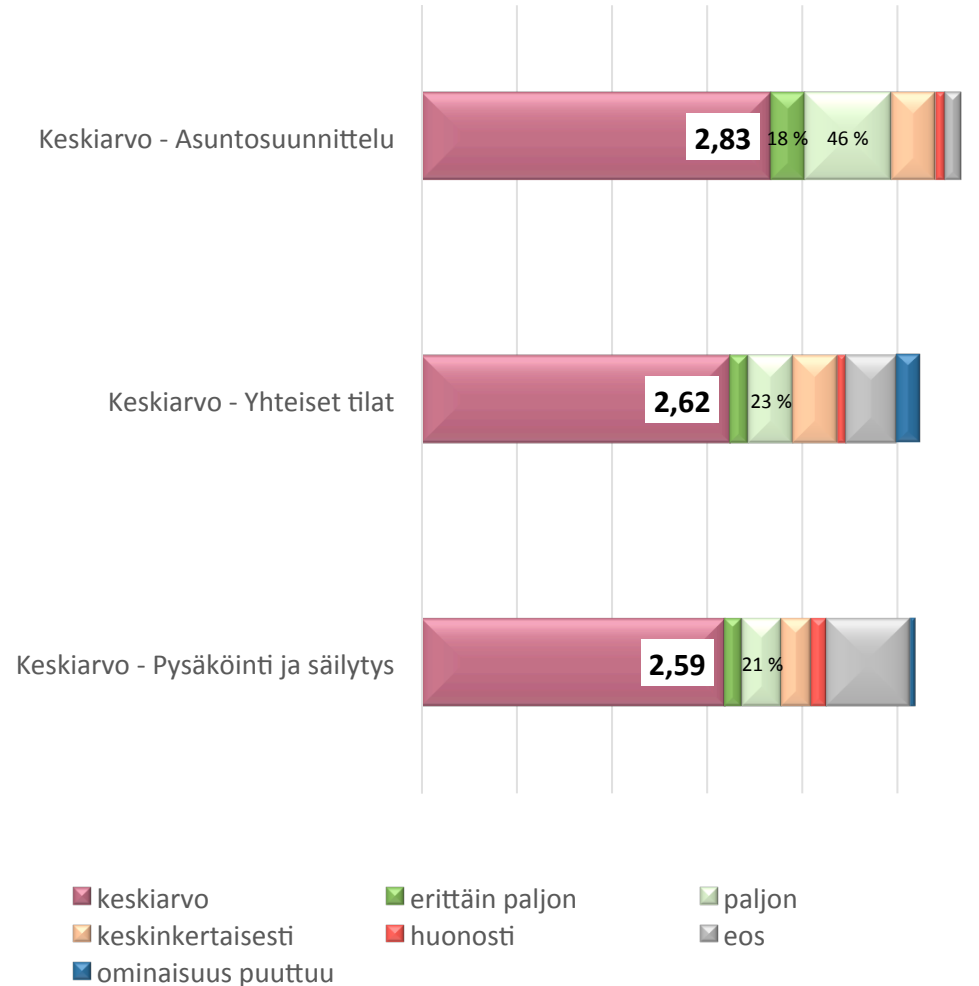
Rappukäytävä on pimeä etenkin, kun hissi ensimmäisessä kerroksessa.

Pysäköinnissä kiinnitetään huomiota käytettävyyteen.

Miten ratkaisut ovat vaikuttaneet asumisviihtyvyyteen?

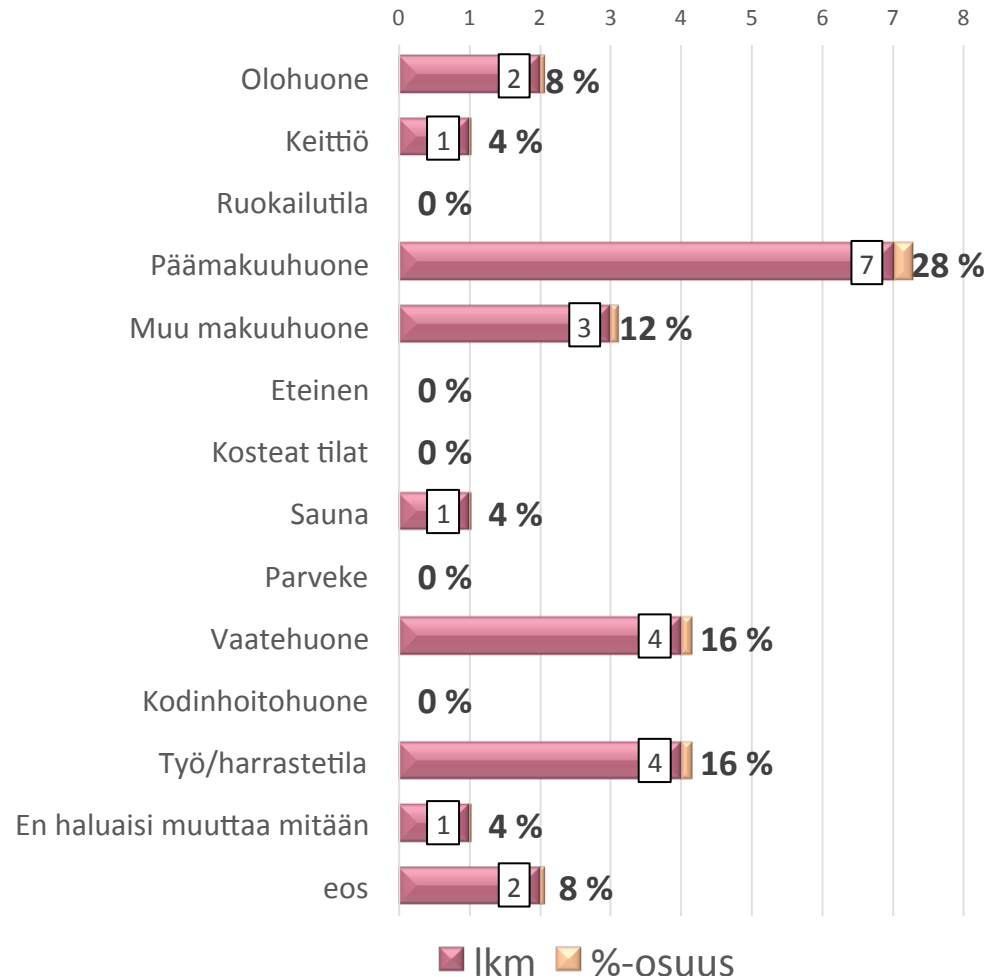
- Asuntosuunnittelussa **uudenlaiset asuntopohjat**, joissa ei ole eteistä ja jossa ruokailutila avautuu täyskorkean ikkunan kautta kolmiomaiselle parvekkeelle ja edelleen ympäristöön, **koetaan hyvänä**.
- Kokonaisarvosanaa laskee tekniset toteutukset, kuten ruokailutilan käyttöä rajoittavan patterin sijainti. Myös säilytystilaa ”voisi olla aina enemmän”.
- Yhteisten tilojen arvosanaa laskee asukkaiden tietämättömyys tilojen olemassaolosta. Lisäksi **suunnittelussa toivottaisiin selkeämpää ajatusta siitä, kuka ja miten yhteisiä tiloja käyttäisi** – tämä vaikuttaa esimerkiksi kalustettavuuteen: ”kuntoilua vai lastenjuhlia”?
- Pysäköinnissä on **onnistuttu pyörien säilytyksen suunnittelussa**, mutta autojen lämpöpistokkeiden puuttuminen, vieraspysäköinnin rajallisuus (rajallinen määrä 4h kadunvarsipaikkoja) sekä moottoripyörien huomioimattomuus alentavat arvosanaa (eniten negatiivisia mainintoja).

TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

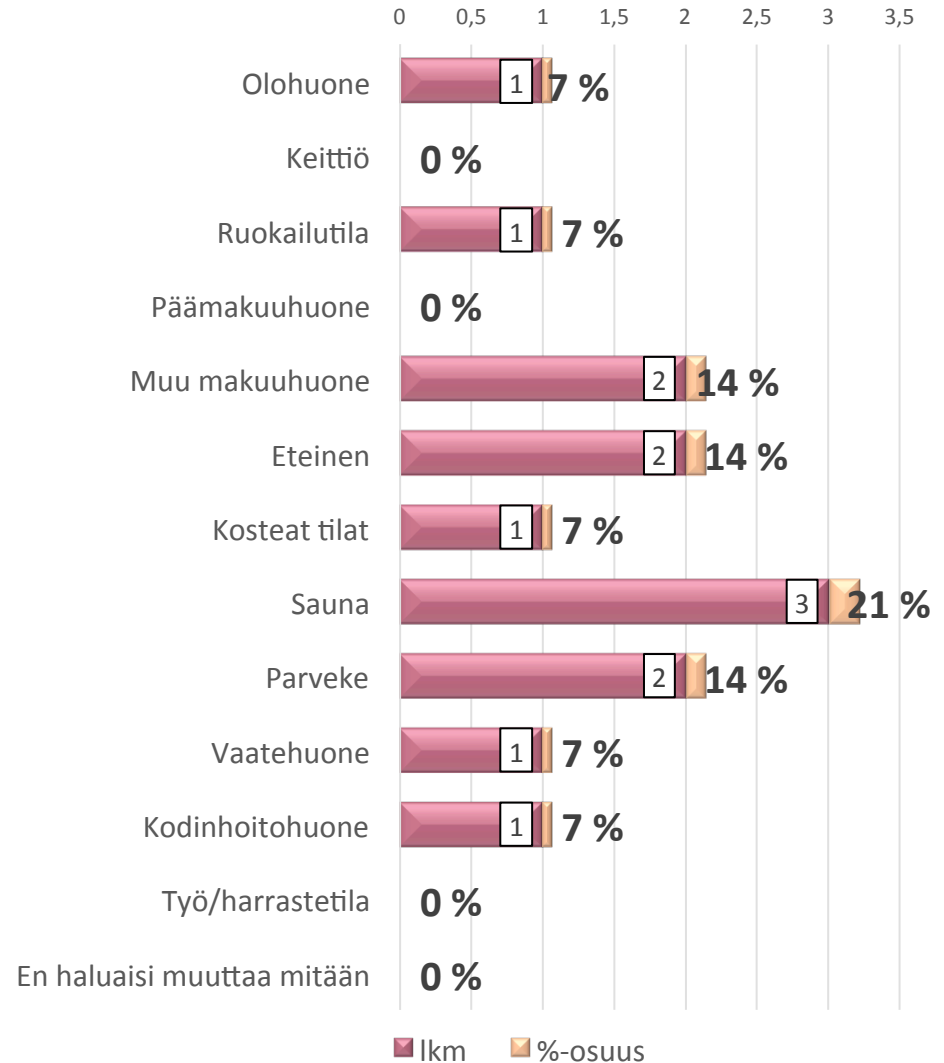
Haluaisinko yhden huoneen lisää tai lisätä jonkin huoneen kokoa?

- Jos asunnon muuttaminen olisi mahdollista, mitä haluaisimme lisää?
- Valtaosalla **päämakuuhuone on se tila, johon haluaisi lisää neliöitä** – tämä koskee myös yksiosassa asuvia eli makuutilalle toivotaan enemmän tilan tuntua. (Yksiosassa asuvien osuus vastaajissa 40 %.)
- Kakkosmakuuhuoneet harvoin mahdollistavat toiminnallisuuden sekä työ- että vierashuoneena. Ja jos perheessä on lapsia, käyvät pienet makuuhuoneet usein liian pieneksi oleskeluun.
- Yllättäenkin **työ/harrastetilaa kaivataan**. Viikinportissa vain osalla asukkaista on tieto kerho- tai saunatilan käyttömahdollisuudesta.
- **Vaatehuone** olisi hyvä mahdollistaa saunan vaihtoehdoksi.
- Naapuriyhtiö Tsinnian irtainvarastoratkaisu kannustaa erilaisten lisätilojen toteuttamiseen.

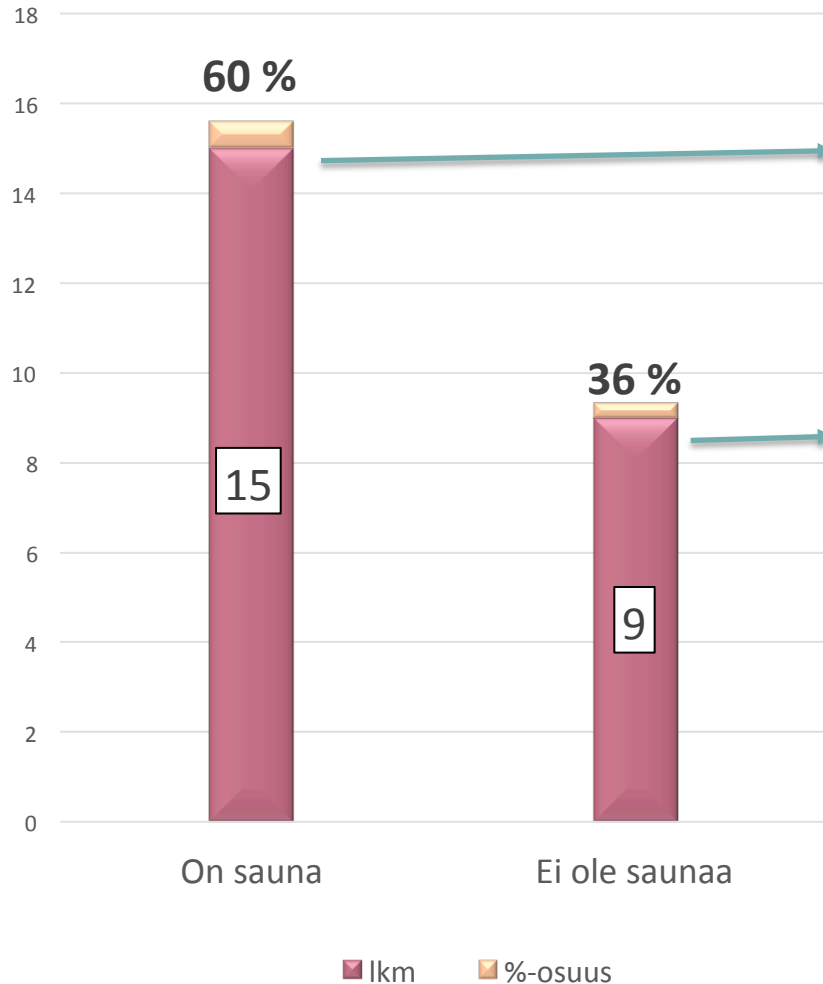

Mistä huoneesta luopuisin tai tinkisin sen koosta?

- Valtaosa arvioi asuntoa suhteessa nykyiseen asuntoon ja harvalla tilaa on liikaa. Siksi vastaaminen jostain luopumiseen lienee ollut vaikeaa, sillä valtaosa eli 44 % (11) totesi ettei osaa sanoa.
- **Keittiö ja päämakuuhuone** ovat usein huoneita, joiden koosta **ei olla valmiit tinkimään**. Muun makuuhuoneen koosta tingitään vain, jos huoneelle ei ole selkeää käyttötarvetta.
- **Useimmalle sauna on se asunnon osa, josta luontevimmin luovutaan** ja joka tarjoaa selkeimmän vaihtoehtomahdollisuuden esimerkiksi vaatehuoneena tai kodinhoitotilana. Toisaalta **osalle oma sauna on vuokra-asunnon valintakriteeri**.
- Osalle parveke on tila, jonka koosta voi tinkiä – osalle taas se on ehdoton edellytys, jonka koosta ei halua tinkiä.
- Monella eteinen jo nyt puuttuu – osassa asuntoja eteiskäytävä on taasen pitkä ja arvatenkin mahdollistaa ajatuksen eteisen pienentämisestä.
- Näkemysten erilaisuus korostaa tarvetta **toteuttaa erilaisia asuntotyyppjä samaan kohteeseen**, ts. osaan asunnoista oma sauna, osaan ei. Osassa eteinen, osassa ei. Ja niin edelleen.

Onko omassa asunnossasi sauna? Entä missä saunan tulisi mieluiten sijaita?

Tulisiko saunan sijaita vastaajan mielestä mieluiten	lkm	%-osuus
Omassa asunnossa	10	67 %
Yhteistiloissa	4	27 %
Asunnossa ja yhteistiloissa	1	7 %
Ei osaa sanoa	0	0 %
Ei vastausta	0	0 %

Tulisiko saunan sijaita vastaajan mielestä mieluiten	lkm	%-osuus
Omassa asunnossa	4	44 %
Yhteistiloissa	3	33 %
Asunnossa ja yhteistiloissa	0	0 %
Ei osaa sanoa	2	22 %
Ei vastausta	0	0 %

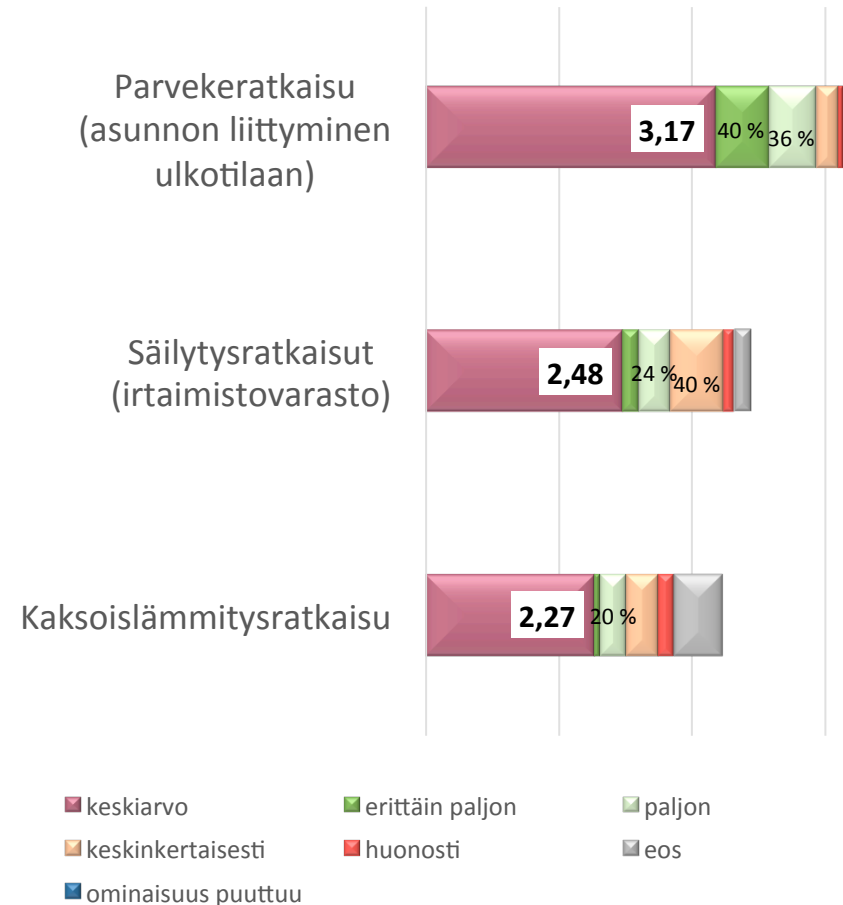
- Ne asukkaat, **joilla on oma sauna** asunnossaan, arvostavat tätä ratkaisua: **kaksi kolmannelta pitää omaa saunaa parhaimpana**.
- Yhteistiloissa oleva sauna puhuttelee yksiossa asuvia (=ei omaa saunaa), mutta vastaajamäärän pienuudesta johtuen on tarkempia johtopäätöksiä ei voi vetää.
- Muissa yhteyksissä tehdyissä tutkimuksissa toistuu tulos, että noin kolmannekselle kerrostaloasukkaista riittäisi yhteissauna, noin puolet yleensä oman saunan vaatii.
- Viikinportin kohdalla tulkintoja haastaa se, että talosauna on vain harvalle tuttu ja saunatuvan käyttötarkoitus jäänyt arvailujen varaan.

TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN – ITSENÄINEN KERROSTALOASUNTO

Hankkeen suunnitteluratkaisujen vaikutus asumisviihtyvyyden lisääntymiseen

- **Asuntosuunnittelu** on Viikinportin vetovoimatekijä yhdessä Viikin peltomaiseman ja liikenneyhteyksien kanssa.
- Yksi keskeinen tekijä on **parvekeratkaisu**, joka valtaosassa asunnoista liittyy asunnon ulkotilaan. Tämä lisää asukkaiden mukaan asunnon **avaruutta, kokemuksellisuutta ja viihtyvyyttä**.
- Säilytysratkaisut irtaimistovaraston osalta koetaan toimiviksi – varastossa pidetään kausivaatteita ja muuta harvemmin tarvittavaa tavaraa: *Pakottaa miettämään, mitä ihminen oikeasti tarvitsee.*
- Kaksoislämmitysjärjestelmästä Viikinportissa on saatu tietoa vuokrasopimuksen liitteenä olevasta järjestelmän periaatteita avaavasta dokumentista. **Moni** kuitenkin **kokee, ettei tiedä riittävästi järjestelmästä**. Enemminkin on koettu, että asunnot kuumenevat liikaa kesäisin ja keskittytyt tämän pulman ratkomiseen.

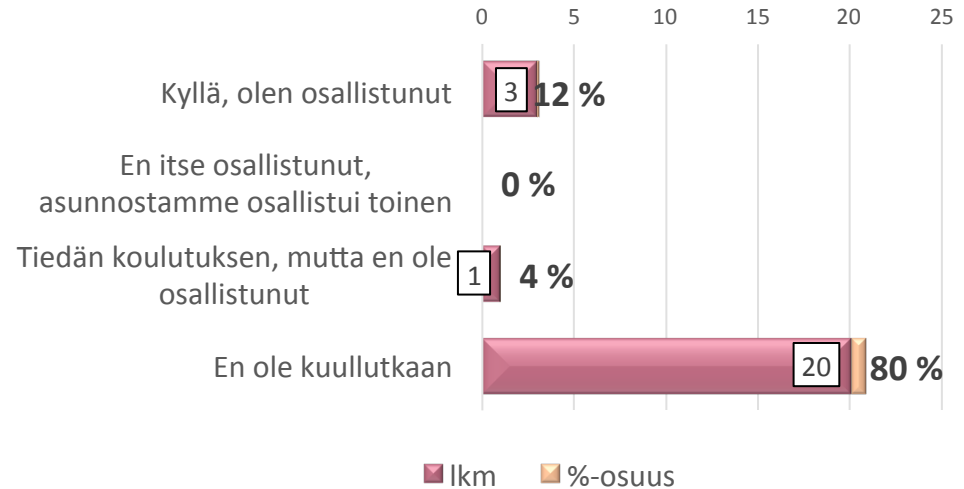

ASUMISEN YMPÄRISTÖ- JA ENERGIAVALINNAT

Osallistuminen NCC:n asumisen kouluun

- NCC järjestää uudiskohteissa oman Asumisen koulun, jossa kerrotaan asumiseen liittyvistä asioista sekä asunnon tekniikasta.
- Vuokrakohteissa on keskimääräistä nopeampi asukasvaihtuvuus, joten on odotettavaa, ettei valtaosa ole kuullutkaan asumisen koulusta.

Koulutukseen osallistuneiden näkemykset:

- koulutusilta on kestoaltaan sopiva ja ajoittui omaan muuttoon nähden sopivasti
- jaetusta materiaalista on ollut hyötyä
- koulutuksen voisikin järjestää useammin

Kehitysehdotus:

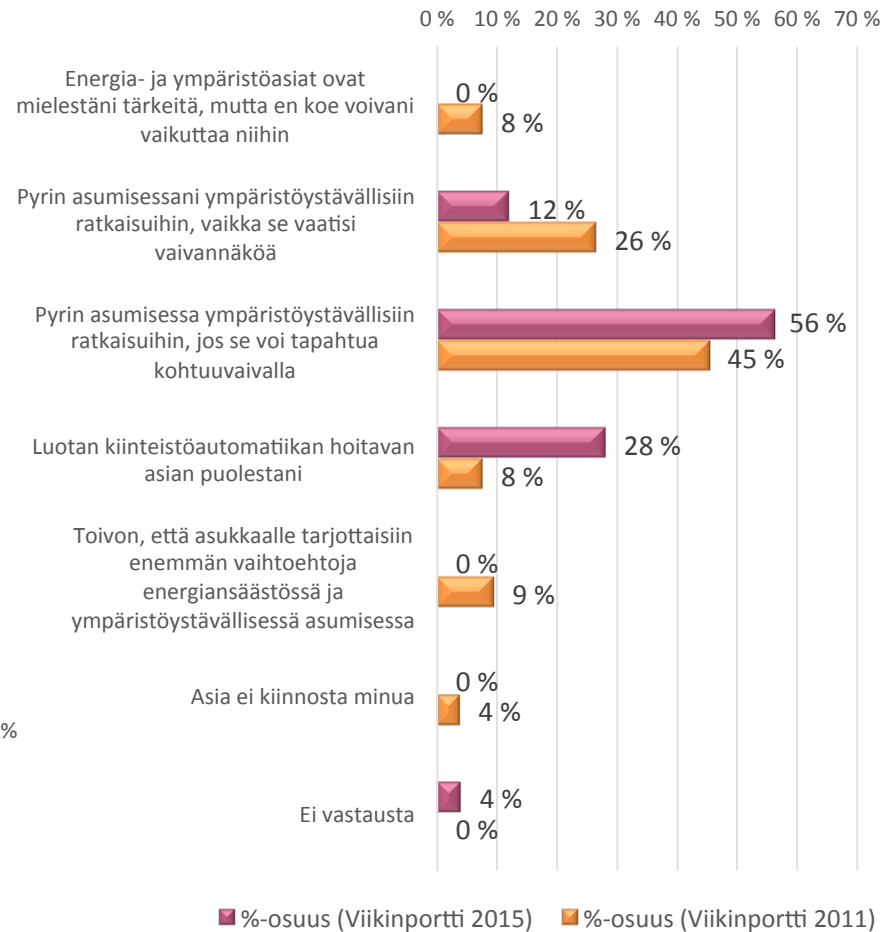
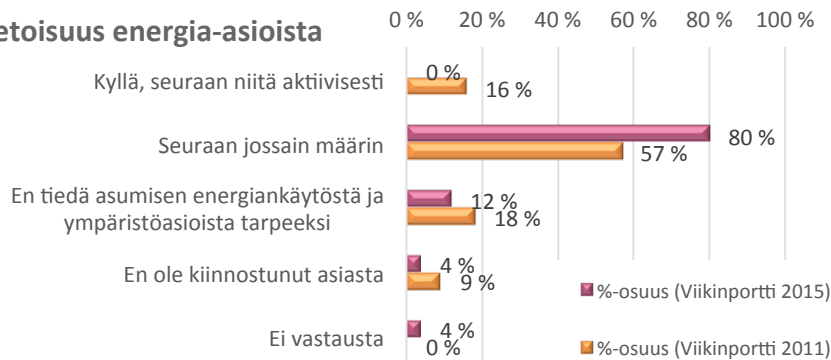
- Voisi olla mielekästä laatia asumisen koulutusmateriaalista itseopiskelupaketti, jonka asukas saa käyttöönsä kohteeseen muutettuaan, ellei koulutuksia järjestetä toistuvasti.
- Aineisto voisi sisältää myös tietoa taloyhtiön yhteisistä tiloista – ja parhaimmillaan myös päivitettyä tietoa talotoimikunnasta tai vastaavasta asukasaktiivisuutta käynnistävästä seikasta.

Suhtautuminen energian käyttöön ja ympäristöasioihin

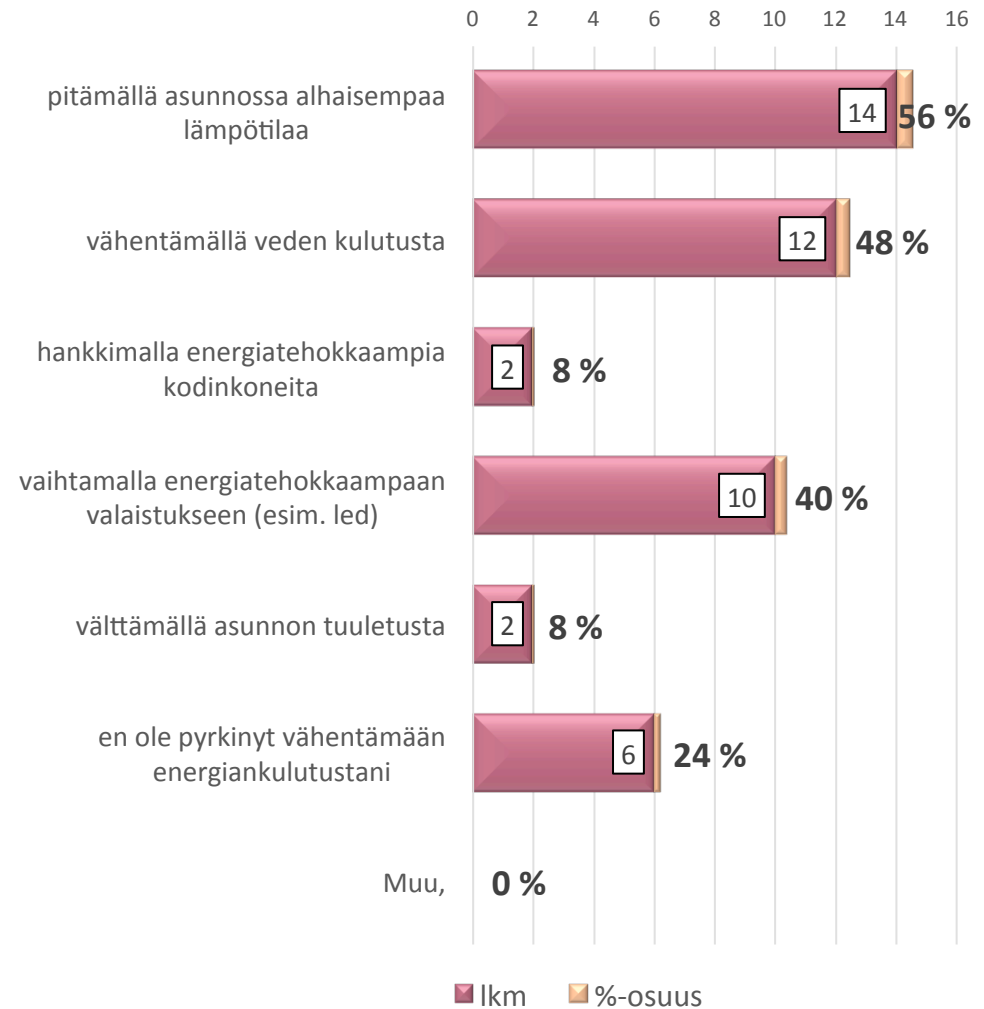
- Viikinportissa toteutettiin Kehittyvä kerrostalo – ohjelmaan kuuluva muuttokysely vuonna 2011.
- Kyselyyn vastasi vuonna 2011 yhteensä 45 kotitaloutta, vuoden 2015 kyselyyn 24.
- Vertailu molemmissa kyselyissä toistuneessa kysymyksessä esitetään tässä prosenttiluvuin.
- **Energiakysymykset kiinnostavat nyt selkeää enemmistöä** ja vastaukset viittaisivat siihen, että yleinen tietotaso on lisääntynyt.
- Asukashaastattelut korostavat, että asukkaat eivät saa kohdennettua tietoa – heiltä **puuttuu vertailutieto** oman taloyhtiön energiakulutuksesta ja monella jääkin oman arvailun varaan, onko esimerkiksi oma sähkölasku kohtuullinen vai normaalia suurempi.

Tietoisuus energia-asioista

Olen pyrkinyt vähentämään energiankulutusta...

- Millä tavoin arjessa toteutetaan yhtä Kehittyvä kerrostalo –ohjelman teemaa, aiempaa parempaa energiataloutta ja ympäristöystävällisiä ratkaisuja?
- Vuokra-asumisessa **oma vaikutusmahdollisuus** esimerkiksi **kodinkonehankinnoille on pieni**.
- **Veden kulutusta tarkkaillaan**, vertailutiedon puute kuitenkin haittaa toiminnan arviointia.
- Ensisijaiset toimet ovatkin kohdentuneet **asunnon lämpötilaan**, joka kuitenkin koetaan ongelmalliseksi.
- Neljännes vastaajista ilmoittaa, että **ei ole pyrkinyt vähentämään energiankulutusta**. Tämä antaa viitteitä siitä, ettei esimerkiksi kaksoislämmitys sellaisenaan vaikuta käyttäytymiseen vuokraohteessa.
- Haastattelujen esiintuomat esteet ympäristöystävälliseen käyttäytymiseen liittyivät
 - vertailutiedon puutteeseen
 - asunnon suunnitteluratkaisuihin: esimerkiksi kotitalousjätteen lajittelu on vaikeaa riittämättömien tilojen/keittiösuunnittelun vuoksi.

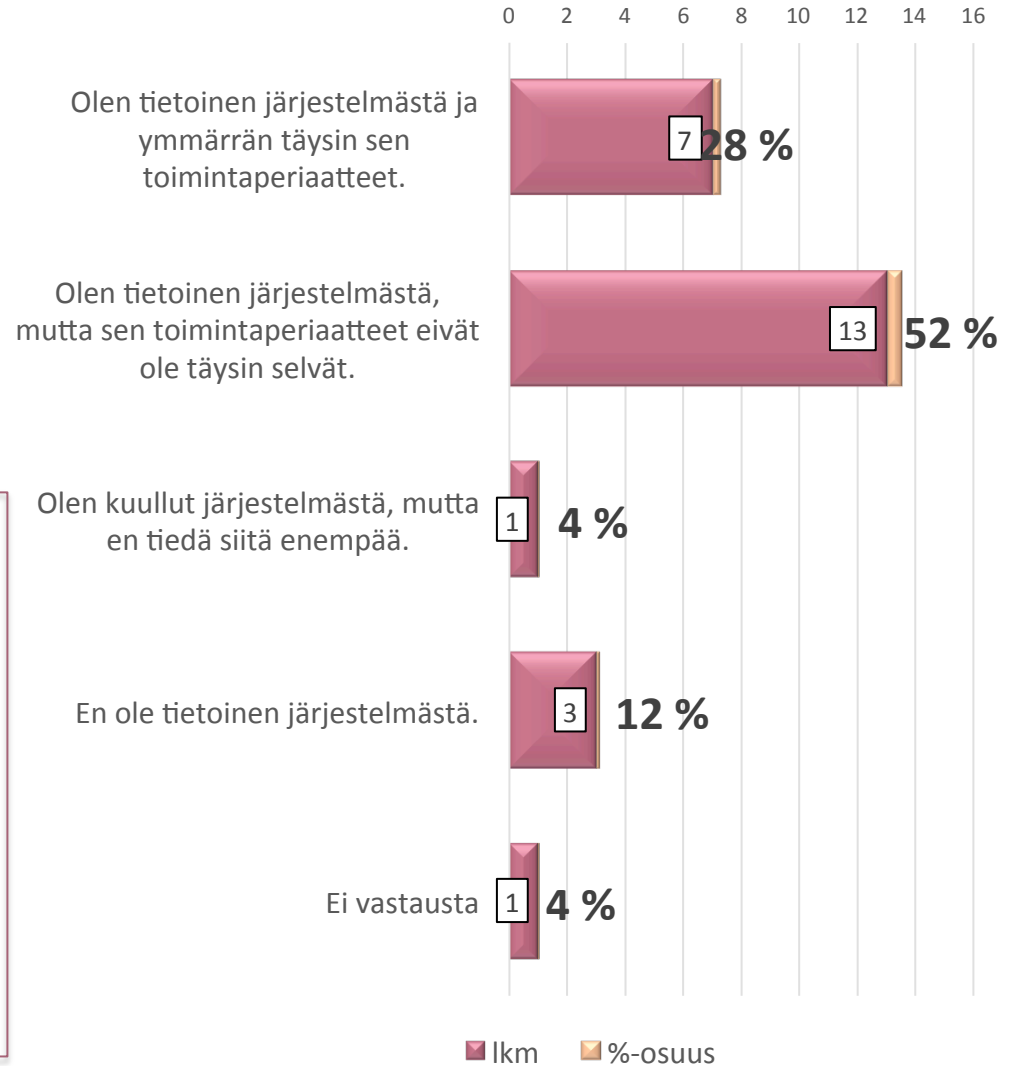

Kaksoislämmitysjärjestelmä

- Kaksoislämmitysjärjestelmä on enemmistölle asukkaista tuttu, mutta alle kolmannes arvioi ymmärtävänsä täysin järjestelmän toimintaperiaatteet.
- Puolelle vastaajista **järjestelmä on jokseenkin selvä, mutta ei täysin.**
- Osa asukkaista ei ole tietoinen järjestelmästä.

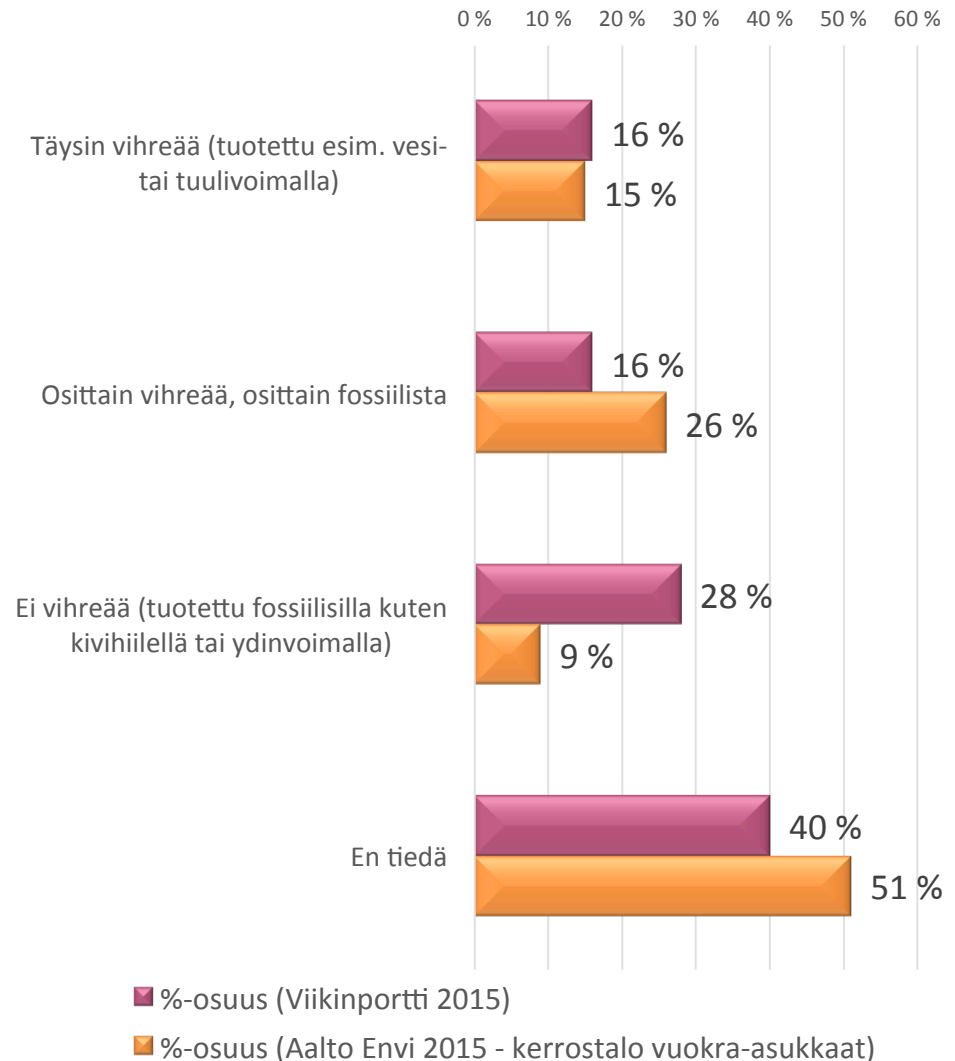
Kehitysehdotus:

- Asukkaille energiasäästön ja ympäristövalintojen tietopaketti, jossa kerrotaan keinoista säätää ja säästää omaa kulutusta, niin kaksoislämmitysjärjestelmän toimintaperiaatteita havainnollistamalla kuin kertomalla toimivista tavoista viilentää asuntoa kesäkuumalla.
- Tietopakettiin tietoa myös esimerkiksi sähkön kilpailuttamisesta.

Taloussähkö tällä hetkellä

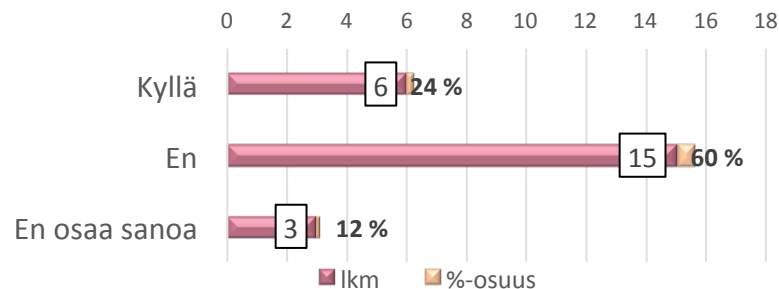
- Ympäristöystävällisyyden valinnat toteutuvat montaa eri kautta. Se, että täysin vihreä sähkö on vähemmistön valinta, on monen tekijän summa.
- Viikinportissa 40 % vastaajista ei tiedä sähkönsä lähteitä – tämä kertookin siitä, että usein asumisessa ratkaisee asioiden sujuminen, kuten mistä asukas on helpoiten sähkösopimuksen saanut. Myös hinta ratkaisee.
- Osa asukkaista on kilpailuttanut sähkönsä, ja tällöin myös herkemmin selvitetään sähkön tuotantotavat. Viikinportissa **keskimääräistä useampi tietääkin sähkönsä lähteen**.
- Vertailutietona esitetään Aalto-yliopiston Envikyselyssä saatu tulos (Hasu & Hirvonen, 2015). Vertailuaineiston mukaan vuokralla kerrostaloasunnossa asuvista pääkaupunkiseudun asukkaista keskimäärin puolet ei tiedä taloussähkönsä muotoa (51 %).
- Sähkökulutuksesta **vertailutiedon tarjoaminen** saattaa lisätä kiinnostusta omasta ”sähköprofiilista”. Tällä hetkellä asukas ei tiedä, onko oma sähkökulutus paljon vai vähän. Asian kanssa on jääty yksin.

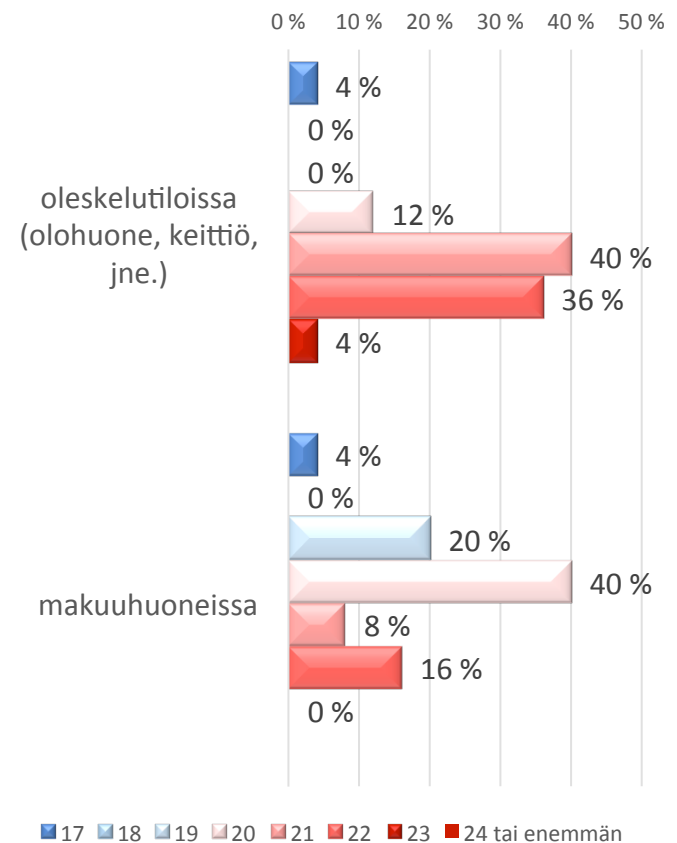
ASUMISEN ENERGIAVALINNAT

Asuntojen keskilämpötilat, lämpötilojen hajonta ja lämpötiloihin vaikuttaminen

- Asukkailla olohuoneen mieluisin keskilämpötila on 21 ja makuutiloissa 20 astetta.
- Vastaajista 60 % (15) on sitä mieltä, että ei pysty vaikuttamaan riittävästi asunnon lämpötiloihin (kaavio alla).
- Erityisesti kesäisin asunnot yllämpenevät.
- Oikean puoleinen kaavio osoittaa, että enemmistö suosisi makuutiloissa 19-20 asteen lämpötilaa, oleskelutiloissa 21-22 astetta. Yksilökohtainen vaihtelu on kuitenkin suuri.
- Asukashaastatteluissa korostettiin, että oma asumismukavuus ajaa säästöjen ohi – paleleva ihminen kaipaa tarvittua lisälämpöä, ja on siitä valmis myös maksamaan.
- Tämä puoltaa kaksoislämmitysjärjestelmää – monesti kerrostaloissa asuntokohtainen lämmönsäätely on jäänyt toiveeksi.

Itselle mieluisin lämpötila...

Millä tavoin halutaan vaikuttaa lämpötiloihin ja energiavalintoihin

Avoimet vastaukset korostavat vuodenaikoihin liittyvää lämpötilavaihtelua ja tietoa toimintaperiaatteista:

- Asunto on hirveän kuuma kesällä eikä sitä saa oikein mitenkään viileämmäksi - pitäisi ostaa ilmastointilaite. Talvella kyllä saa hyvin mieluisen lämpötilan mutta kesällä oli nyt melkoisen tuskallista. Ulkolämpötilan ei tarvitse olla kuin noin 20 astetta niin täällä asunnon sisällä on 25-27 astetta.
- Lämmönsäätimen toiminto hieman epäselvä

Toiveita:

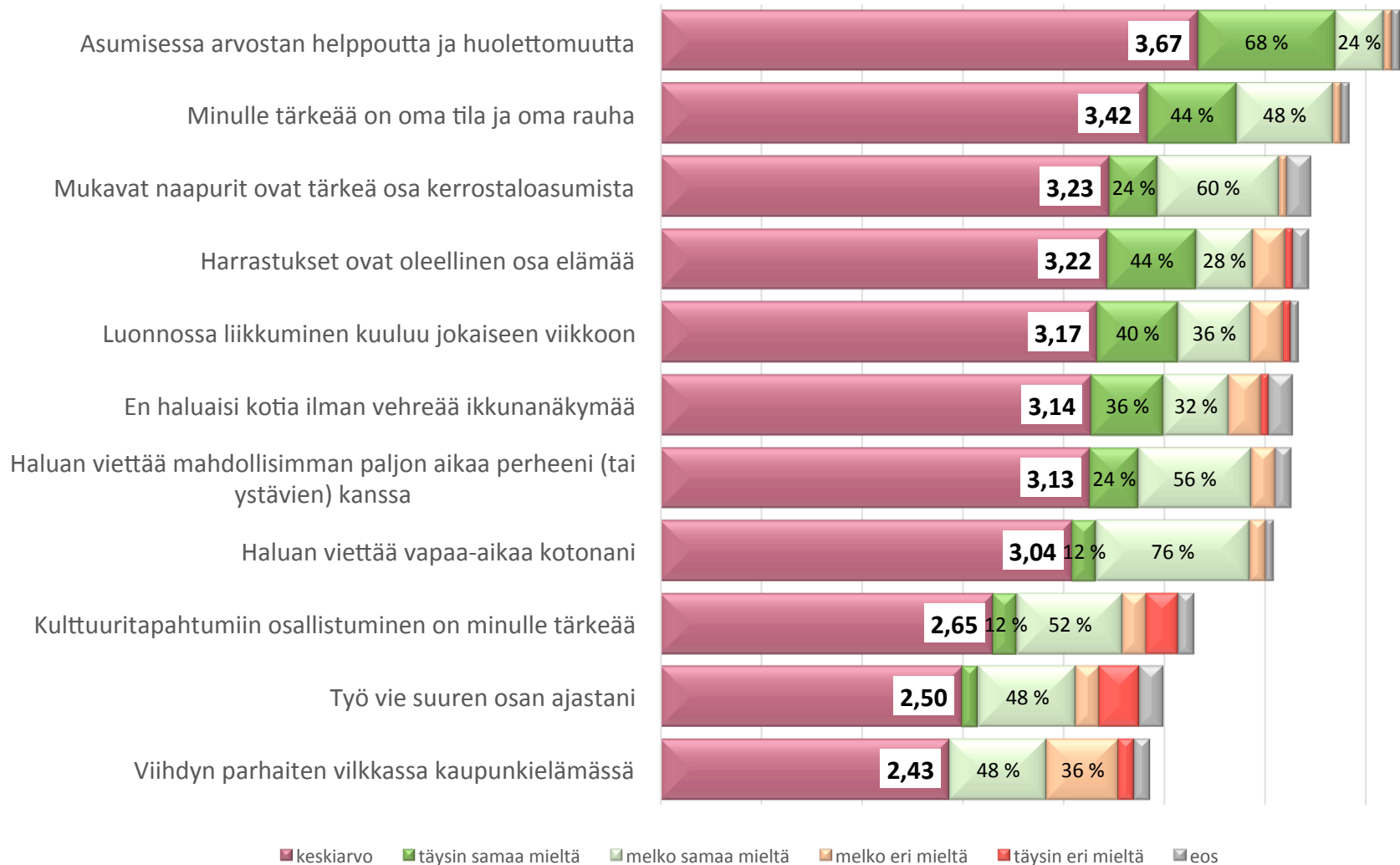
- Kesällä koneellinen jäähdytys (kaukokylmä)
- Pitäisi saada kesällä viileämmäksi.
- Saisi itse säätää lämpötilat
- Säätää lämpötilaa viileämmäksi kesähelteillä.
- Veden laskutus kulutuksen mukaan pois. Kiinteä vesimaksu / kk.

ELÄMÄNTAPA JA HARRASTUKSET

Oma elämäntapa

Oma elämäntapa

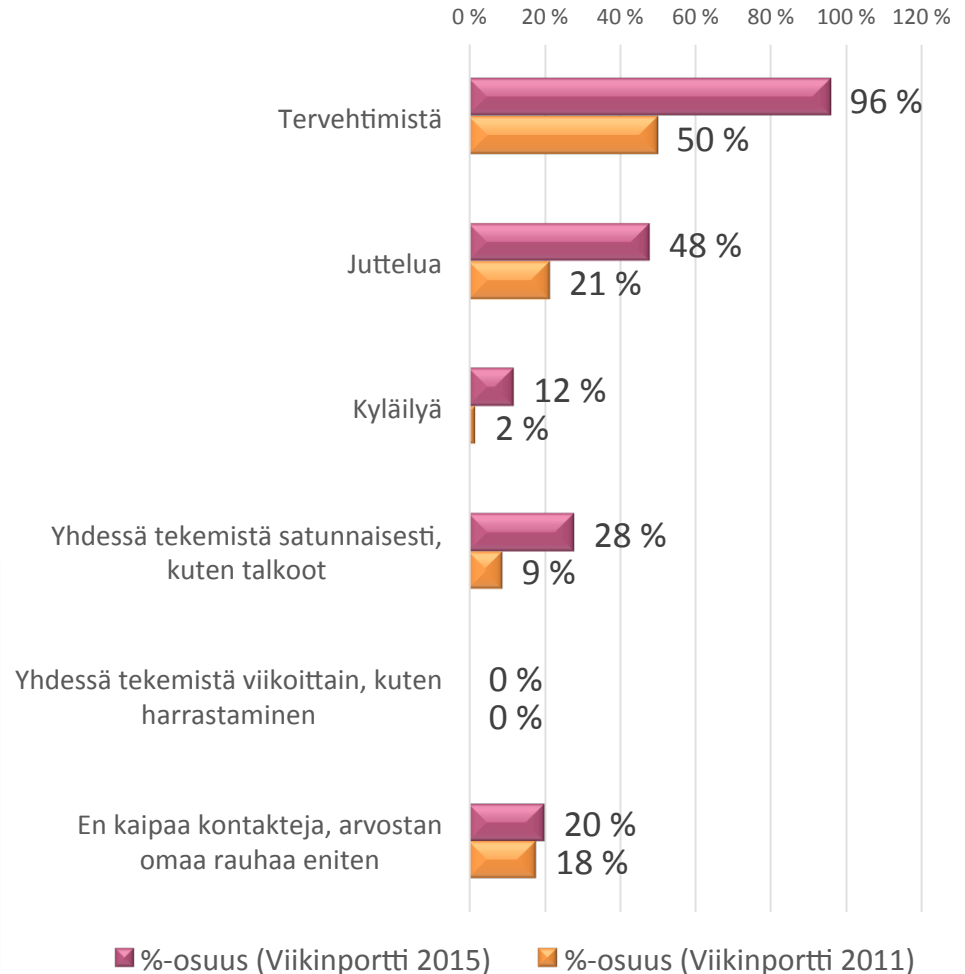
■ keskiarvo
 ■ täysin samaa mieltä
 ■ melko samaa mieltä
 ■ melko eri mieltä
 ■ täysin eri mieltä
 ■ eos

Naapuruussuhteiden arvostaminen

- Molemmissa Viikinportissa toteutetuissa kyselyissä kysyttiin naapuruussuhteista. Vuoden 2011 kyselyssä vastaajat ovat valinneet yhden vaihtoehdon, vuonna 2015 osa useamman.
- Vuoden 2015 kyselyssä kysyttiin ”yhdessä tekemistä satunnaisesti, kuten talkoot” (28 %), vuonna 2011 edellisen sijaan kysyttiin ”jotain yhteistoimintaa” (9%)
- Talkoot vaikuttaisikin olevan sopiva tapa tutustua naapureihin ja vaikuttaa pihan kuntoon, joka sai paljon moitteita vapaissa kommentteissa (vuoden 2015 kysely).

- Kerrostaloasumisen anonymiteetti puhuttelee viidennestä vastaajista. Koska määrä ei ole tätä suurempi, olisi varsin kannatettavaa etsiä keinoja, jotka tukevat asukkaiden mahdollisuutta rakentaa yhteisöllisempää tekemistä. Viikinportin kohdalla kysymykseen tulisi pihan kunnossapito, pyörävaraston siivous, yhteistiloihin tutustuminen (esim. ”avoimet ovet”) ja yhteistilojen käytön suunnittelu.

ELÄMÄNTAPA JA HARRASTUKSET

Millaisia tiloja kaivataan kohtaamisiin ja oleskeluun

- *Monta kertaa asunnossa viihdytään pidempään, jos ympäristö – sisältäen naapuruussuhteet – muuttuu merkitykselliseksi. Tämä kuitenkin edellyttäisi **asukasaktiivisuuden käynnistämisen tukemista**. Vaikkapa kerhotilan käyttöön otolla ja talkoilla. Asukkaiden ”vapaa sana” terveisiä:*

-harrastus/liikuntatila olisi mukava. Monissa kerrostaloissa on ns. kerhohuone jota kaikki voivat käyttää, sen tyyppinen tila (jonka voisi vaikka tarvittaessa varata) olisi kiva juuri liikuntaan, harrasteisiin ja pieniin tilaisuuksiin.
- Olisi hauskaa, jos talossa olisi ns. harrastus /liikuntahuone, jonne voisi viedä esim. urheiluvälineitä vaikka ihan yleiseen ja yhteisölliseen käyttöön. Meillä on kotona esimerkiksi painonnostopenkki ja levypainoja, joka vie paljon tilaa eikä ole kovin kivan näköinen sisällä asunnossa.
- Käsityöt. Jonkinlainen vaatehuone-tyylinen säilytystila olisi sopivin.
- Esim. ulkogrillikatos

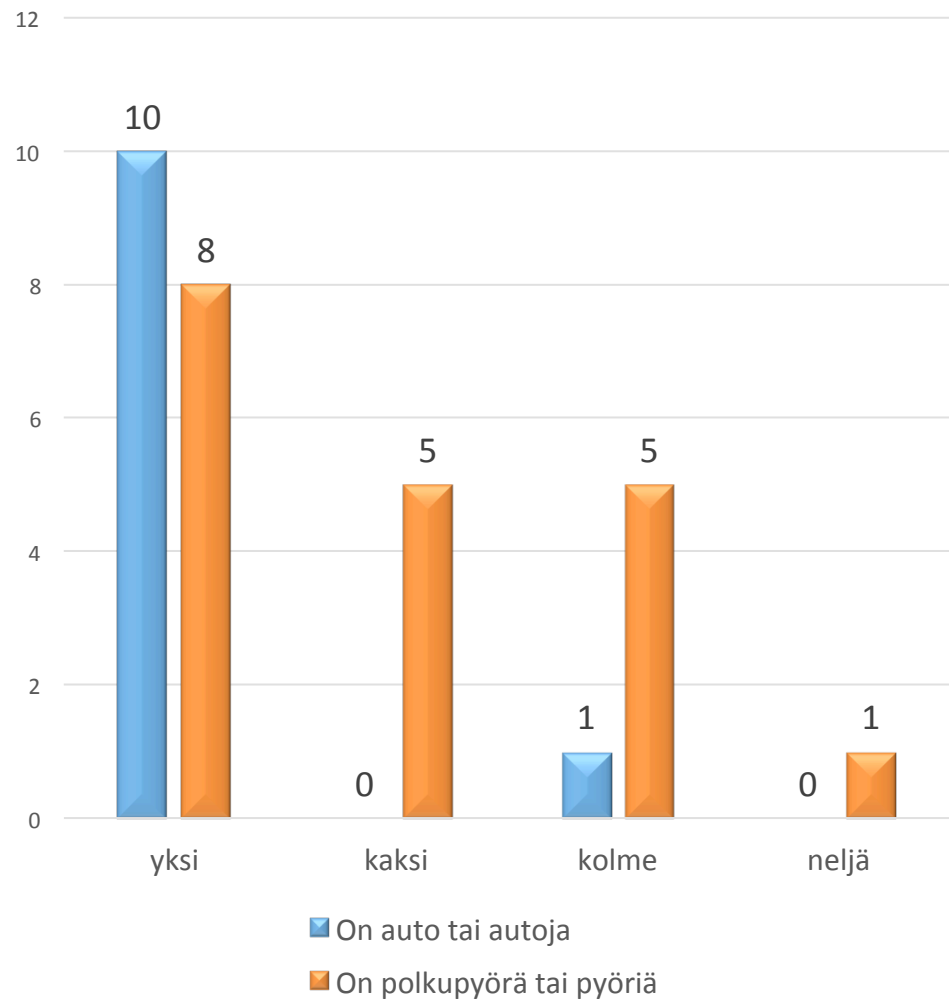
Tietenkään kaikkia ei yhdessä tekeminen tai –oleminen kiinnosta:

- Ei ole itselleni niin tärkeää.
- En koe tarvitsevani.
- En tässä elämäntilanteessa, ehkä eläkkeellä:)

Autojen / polkupyörien lukumäärät

- Vastaajista 56 %:lla ei ole autoa ja 24 %:lla ei ole polkupyörää.
- Autoilevilla (44 %) on valtaosalla vain yksi auto, mutta polkupyöriä voi löytyä useampi.
- Viikinportin pyöräsäilytysratkaisu koettiin jokseenkin toimivaksi ja tilavaksi.
- Toiveena esitettiin:
 - Turvallista lämmintä ajoneuvon säilytystä

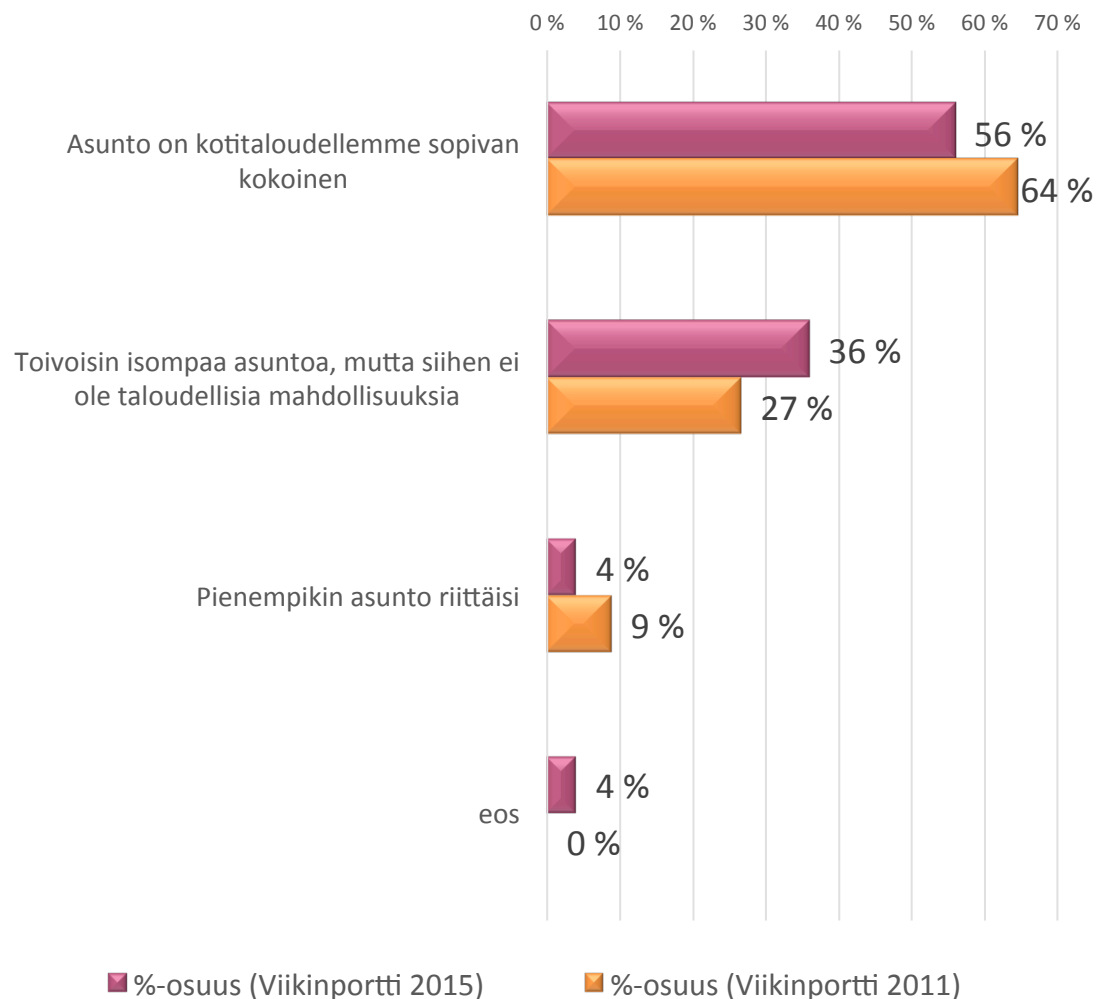

NYKYASUMISEN SOPIVUUS JA KUSTANNUKSET

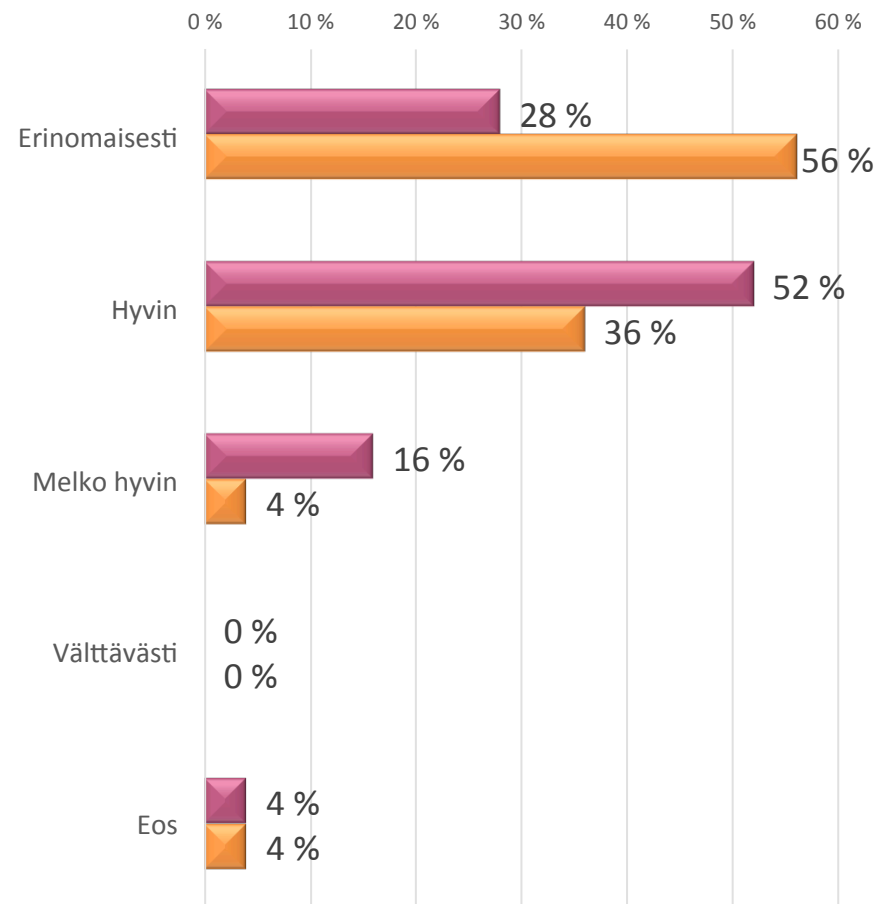
Asunnon sopivuus

- Ajallinen vertailu vuoden 2011 muuttokyselyn tuloksiin osoittaa, että **Viikinportissa nyt suhteellisesti suurempi osa toivoisi suurempaa asuntoa, mutta kokee että siihen ei ole taloudellisia mahdollisuuksia.**
- Vastaava toive realisoituu usein myös perheen kasvaessa sekä asuttaessa asunnossa pidemmän aikaa: tilan tarve saattaa kasvaa.

Kuinka asunto täyttää kotitalouden tarpeet

- Vertailu asunnon ja asunalueen kesken osoittaa, että **valtaosa on tyytyväinen Viikkiin asuinalueena**. Sen sijaan asunto ei kerää yhtä paljon kiitosta, vaikkakin sekin palvelee asukkaitaan vähintäänkin hyvin.
- Asukashaastattelut osaltaan korostivat paikan merkitystä: Viikinportissa yhdistyy luonnonläheinen sijainti ja monipuolinen palveluympäristö. Arjen vaivattomuus on Viikin asumista luonnehtiva tekijä.

■ %-osuus - Täyttääkö asuntonne muutoin kotitaloutenne tarpeet?

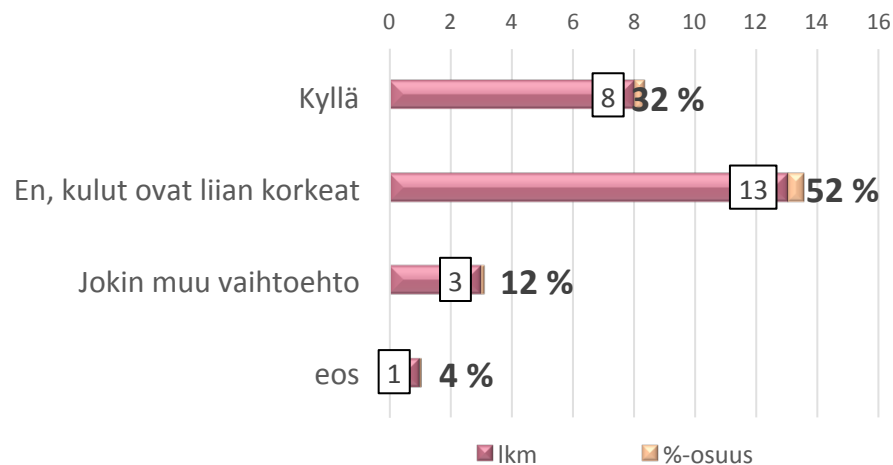
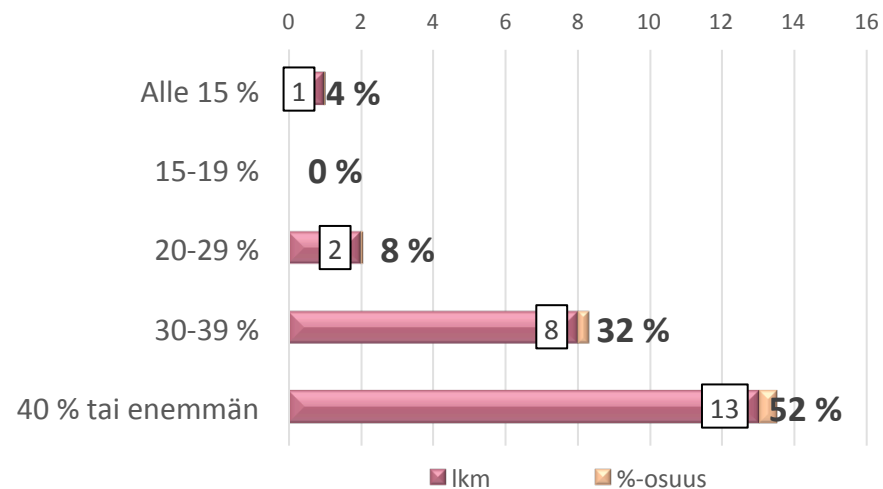
■ %-osuus - Entä Viikki asuinalueena, täyttääkö se pääsääntöisesti kotitaloutenne tarpeet?

NYKYASUMISEN SOPIVUUS JA KUSTANNUKSET

Asumismenoihin menevän nettotulon osuus ja kohtuullisuus suhteessa asumisen laatuun

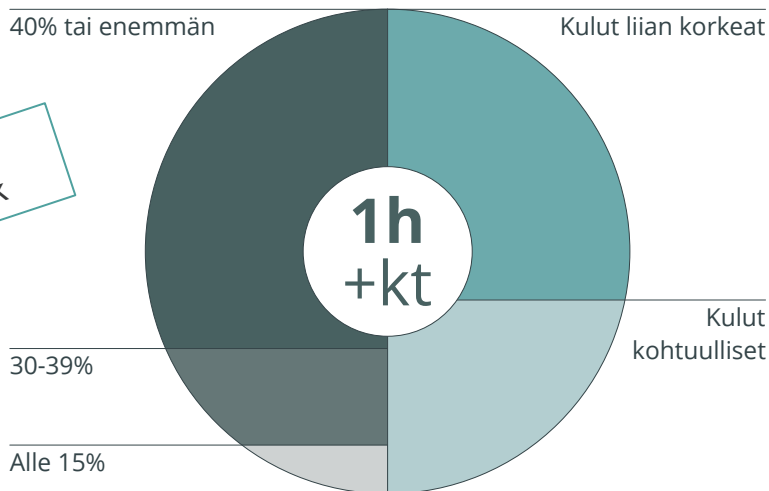
- Ylempi kaavio osoittaa vastaajien asumismenojen osuuden nettotuloista ja alempi kaavio asumiskulujen koetun kohtuullisuuden.
- Valtaosalla asukkaista (84 %; 21 vastaajaa) nettotuloista menee **asumiseen 30 % tai enemmän**.
- Tämä selittää osin myös tyytymättömyyttä nykyasuntoon.
- Vuokrataso Viikinportissa liikkuu 20 eur/m² molemmin puolin
- Seuraavan sivun infograafi osoittaa asumismenojen kokemuksen suhteessa vastaajan asunnon kokoon.

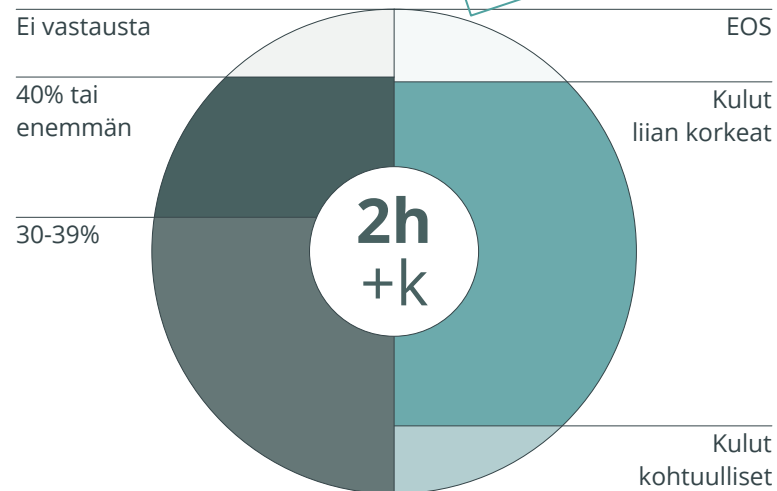
NYKYASUMISEN SOPIVUUS JA KUSTANNUKSET

Asumismenoihin menevän nettotulon osuus ja koettu kohtuullisuus suhteessa asumisen laatuun sekä asunnon kokoluokkaan

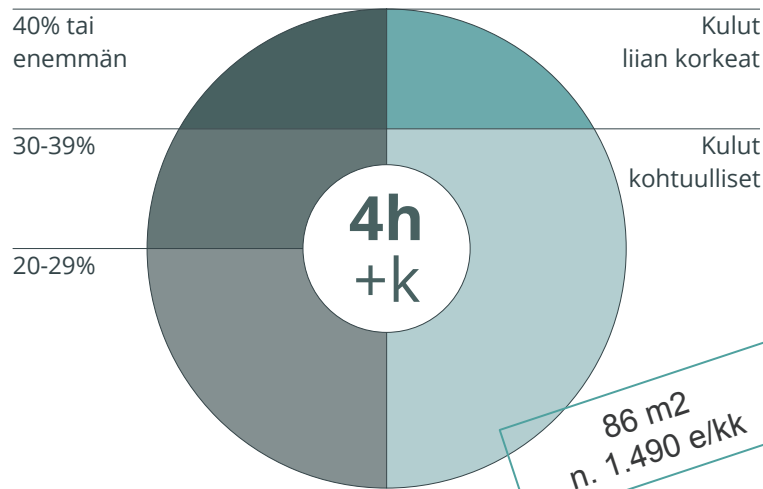
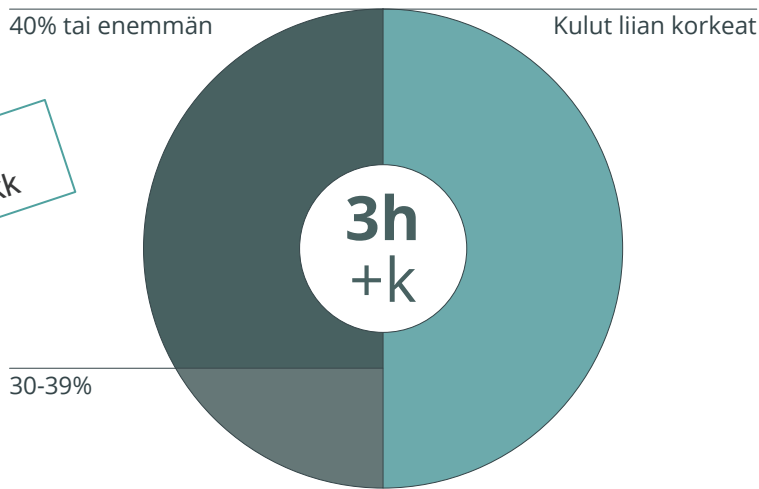
31 m²
n. 730 e/kk

59 m²
n. 1.110 e/kk

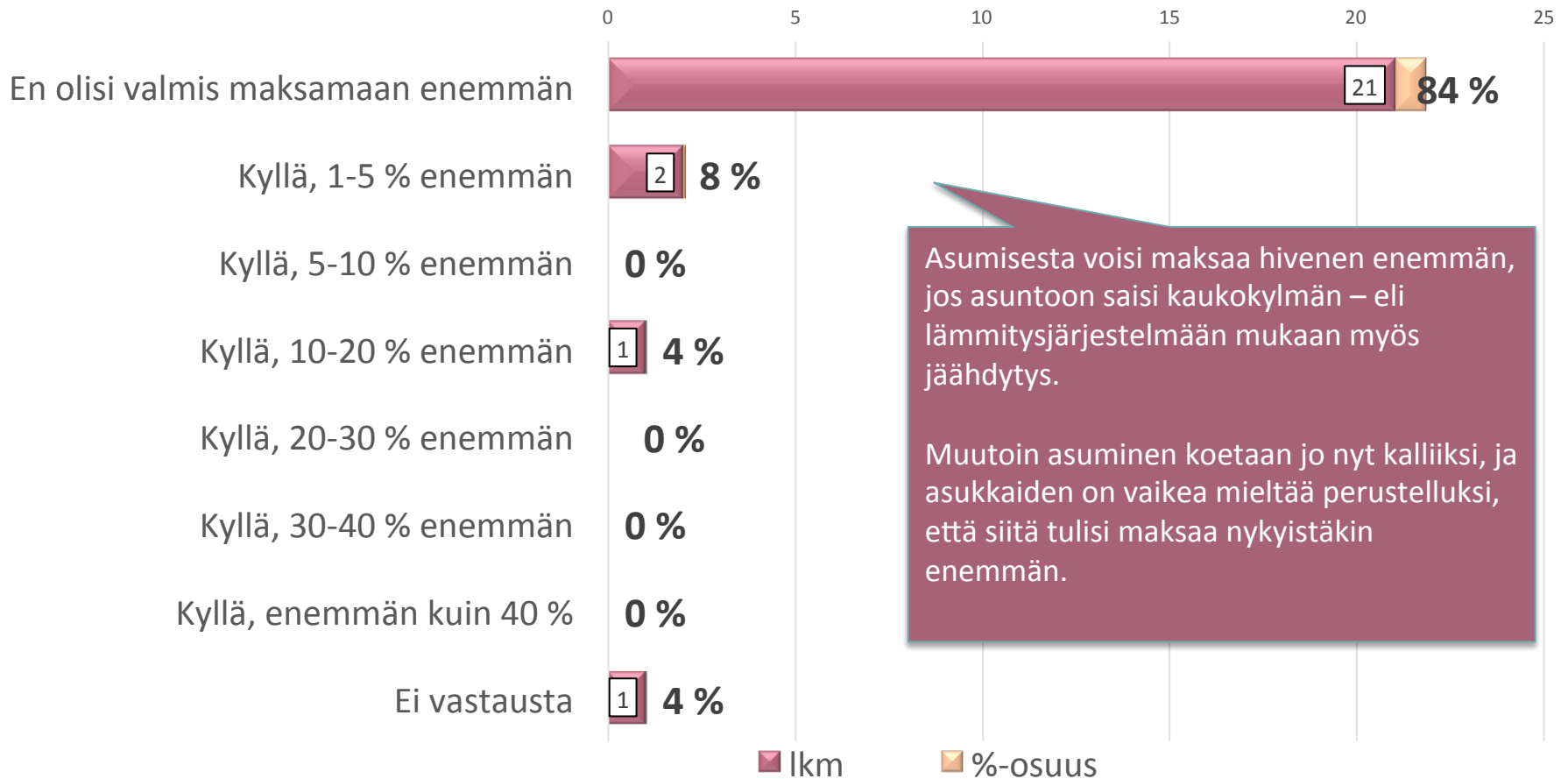
72 m²
n. 1.350 e/kk

86 m²
n. 1.490 e/kk

Valmius maksaa tietyistä asumisen laatutekijästä/ energiansäästöratkaisusta enemmän

Kerrostaloasuminen ja sen kehittäminen

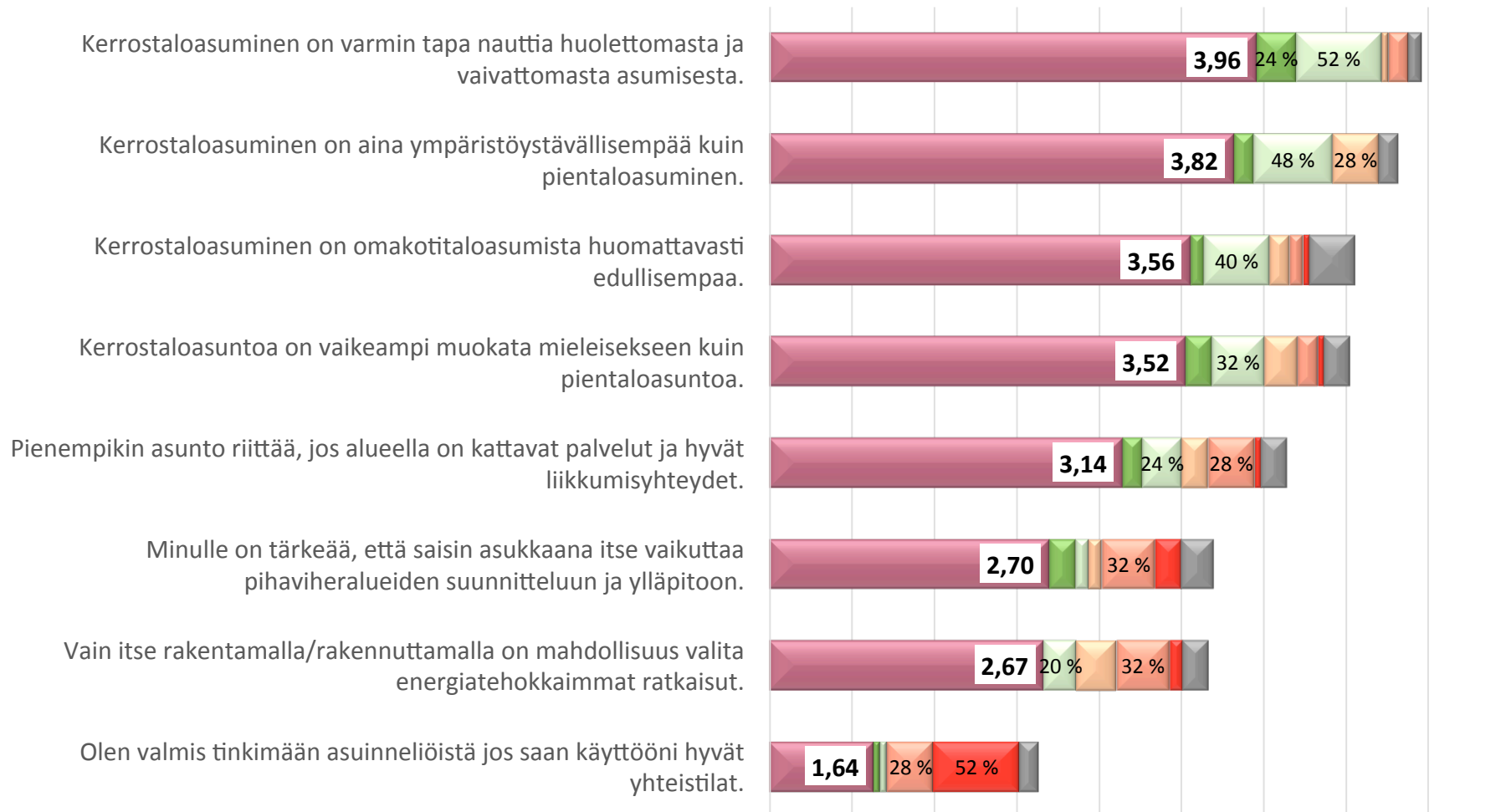
- ❑ Asunto kesällä todella lämmin. Lämmitysjärjestelmä ei viilennä lainkaan, eli vaikuttaa siltä että astetta alempi lämpötila ei ole saavutettavissa.
- ❑ Harmittaa Viikinportin asukkaiden pysäköintiratkaisu (jonka tarjoaa L&T) autopaikkamme Prisman parkkitalon kylmällä puolella maksaa 40e kuussa ja siellä ei ole lämmitystolppaa, mikä on erittäin ikävää ja autolle huono juttu talvisin. Emme olleet tietoisia tästä paikkaa lunastaessa, mutta pakkohan se on pitää kun ei ole muita parkkimahdollisuuksia :(
- ❑ Harmittaa, ettei pyykitupaa ole omassa rapussa jotta isomman pyykin peseminen olisi helpompaa ja ei tarvitsisi ravata toisella puolen pihaa. Emme ole viitsineet käyttää pesutupaa, ehkä esim. sähköinen varauskalenteri kannustaisi käyttöön ei tarvitsisi ensin juosta katsomaan milloin kalenterissa on tilaa ja sitten taas viemään ja hakemaan pyykkejä useaan kertaan. Mutta pääpiirteissään olemme viihtyneet hyvin erityisesti sijainnin ja palveluiden saatavuuden ansiosta!
- ❑ Mistä / milloin näkee tulevan taloyhtiön kokouksen? Kuka vastaa kerhuhuoneen toiminnasta?

KERROSTALOASUMISEN HOUKUTTELEVUUS

Kuinka hyvin väittämät kuvaavat käsitystänne

■ keskiarvo
 ■ täysin samaa mieltä
 ■ melko samaa mieltä
 ■ ei samaa eikä eri mieltä
 ■ melko eri mieltä
 ■ täysin eri mieltä
 ■ eos

Kuinka hyvin väittämät kuvaavat käsitystänne

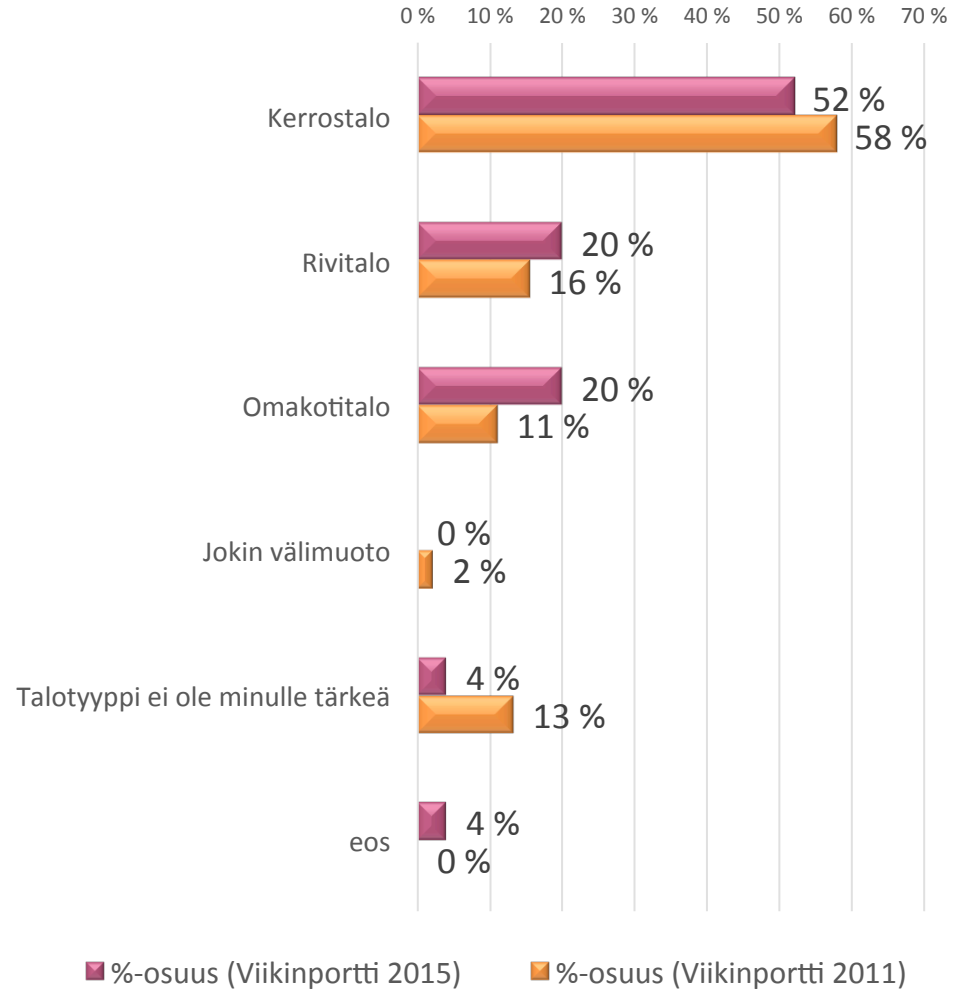

■ keskiarvo ■ täysin samaa mieltä ■ melko samaa mieltä ■ ei samaa eikä eri mieltä ■ melko eri mieltä ■ täysin eri mieltä ■ eos

Mieluisin ja sopivin talotyyppi

- Kyselyissä sekä vuonna 2015 että 2011 kysyttiin asukkaiden mieluisinta talotyyppiä.
- **Yli puolelle vastaajista kerrostalo on mieluisin talotyyppi.**
- Asukashaastattelujen perusteella **omakotitalon ja rivitalon kiinnostusta** selittää oma piha. Kiinnostus näihin on Viikinportissa suhteessa suurempi kuin Tsinniassa.
- Jos **kerrostaloasumisen vetovoimaisuutta halutaan lisätä**, kannattaa Kehittyvä kerrostalo-ohjelmassa arvioida, olisiko juuri **vuokra-kerrostaloasuminen** se muoto, jossa erityisesti tulisi kehittää ja selvittää, millä ehdoin **kerrostaloasumisesta tulee todellinen vaihtoehto** rivitalo- ja omakotitalotoiveille.
- Myös kerrostaloasuminen mahdollistaa maantasaosunnoissa oman pihan; tämä ei kuitenkaan kaikille ole riittävän oma, puutteellisen yksityisyyden vuoksi.
- Kerrostaloasumisen vetoavuutta lisääviä tekijöitä ovat **arjen sujuvuus ja hyvä ääneneristys**. Molemmat ominaisuudet ovatkin **toteutuneet hyvin** Viikinportissa.

TAUSTATIEDOT

– nykyinen ja aiempi asuminen

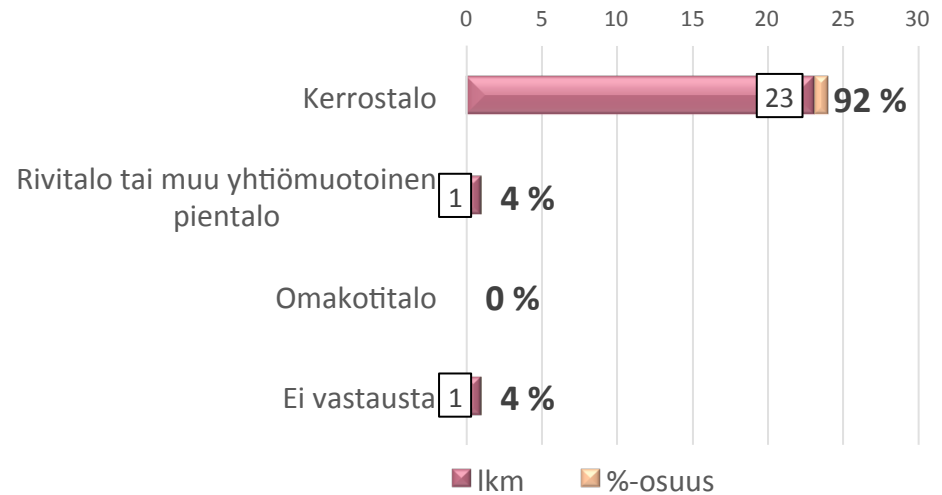
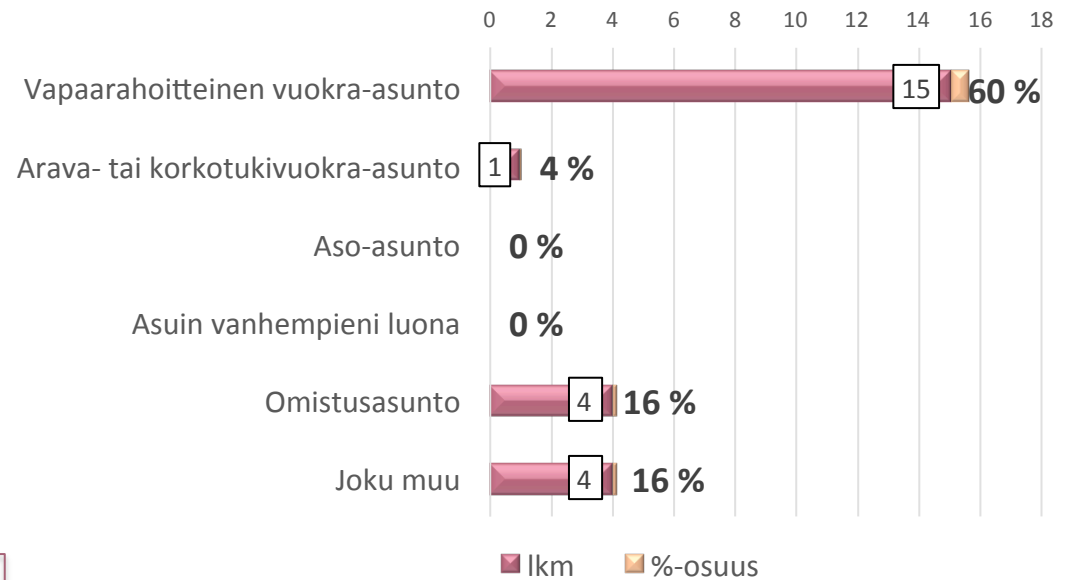

Edellisen asunnon hallintamuoto ja talotyyppi

- Valtaosa vastaajista (15; 60 %) on muuttanut Viikinporttiin vuokra-asunnosta, mutta osa omistusasunnosta tai muusta, kuten opiskelija-asunnosta.
- Kerrostaloasuminen vaikuttaakin olevan tuttu asumistapa.
- Kerrostaloasumisen tuttuudesta huolimatta tämä kysely paljasti, ettei kaikki vastaajat tieneet esimerkiksi talosaunan olemassaolosta.

Edellinen huomio sekä se, että kerrostaloasumisessa arvostetaan helppoutta ja huolettomuutta, korostaa tarvetta kehittää kerrostaloasumisen tietoutta:

- keinoja kertoa asukkaille yhteistiloista ja niiden käyttömahdollisuuksista,
- keinoja tukea niitä asukkaita, joilla on kiinnostusta lähteä kehittämään yhdessä tekemistä ja esimerkiksi talkootoimintaa.

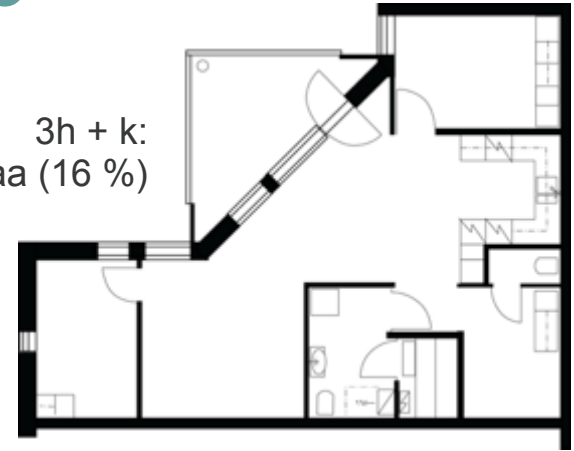

Nykyinen asunto

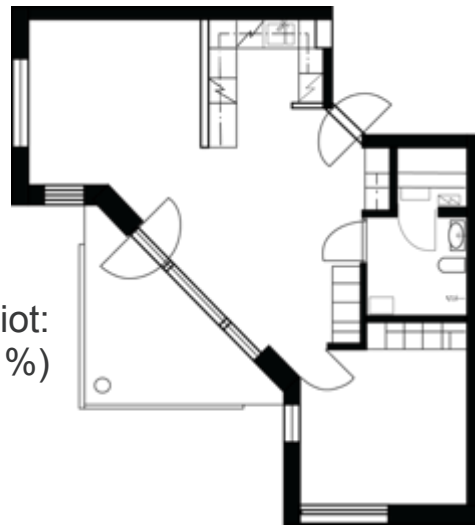

yksiöt:
10 vastaajaa (40 %)

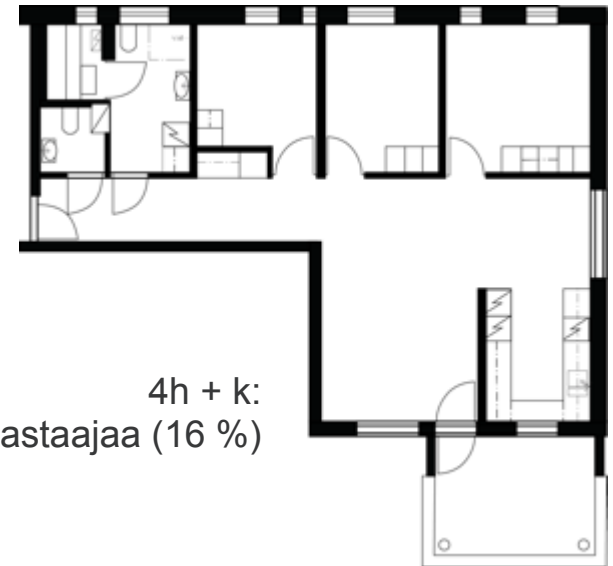
3h + k:
4 vastaajaa (16 %)

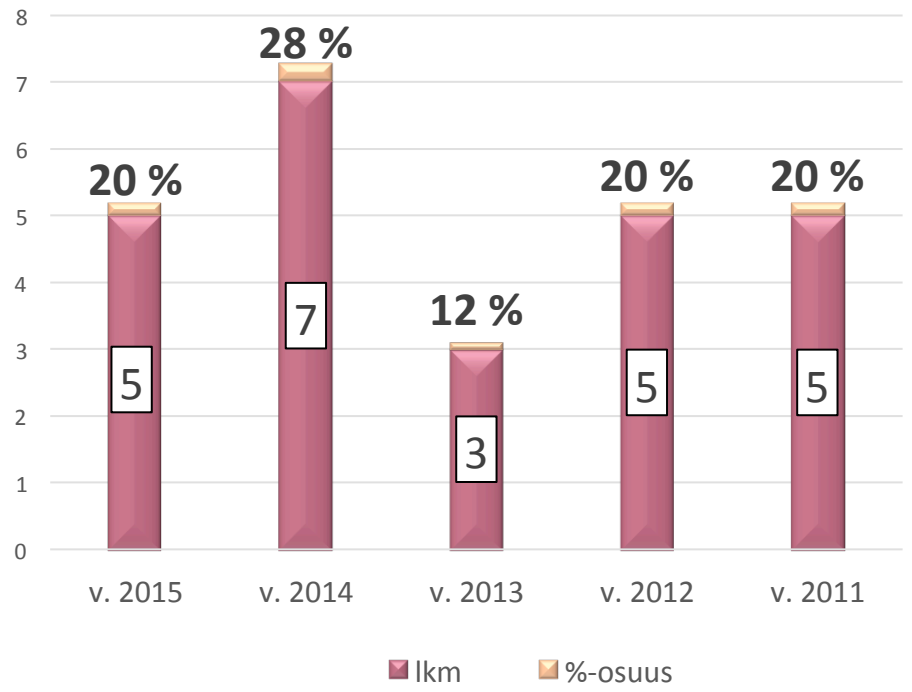
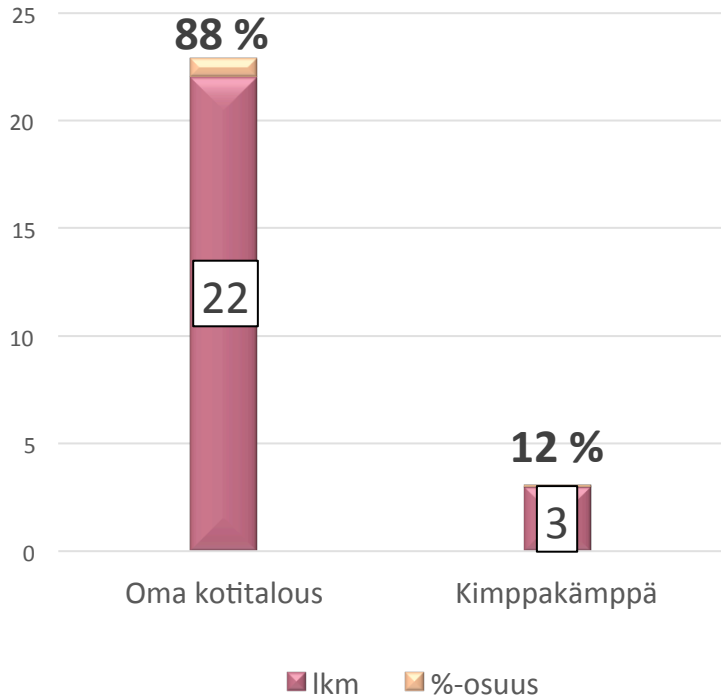
kaksiot:
7 vastaajaa (28 %)

4h + k:
4 vastaajaa (16 %)

Asumisen muoto ja muuttovuosi

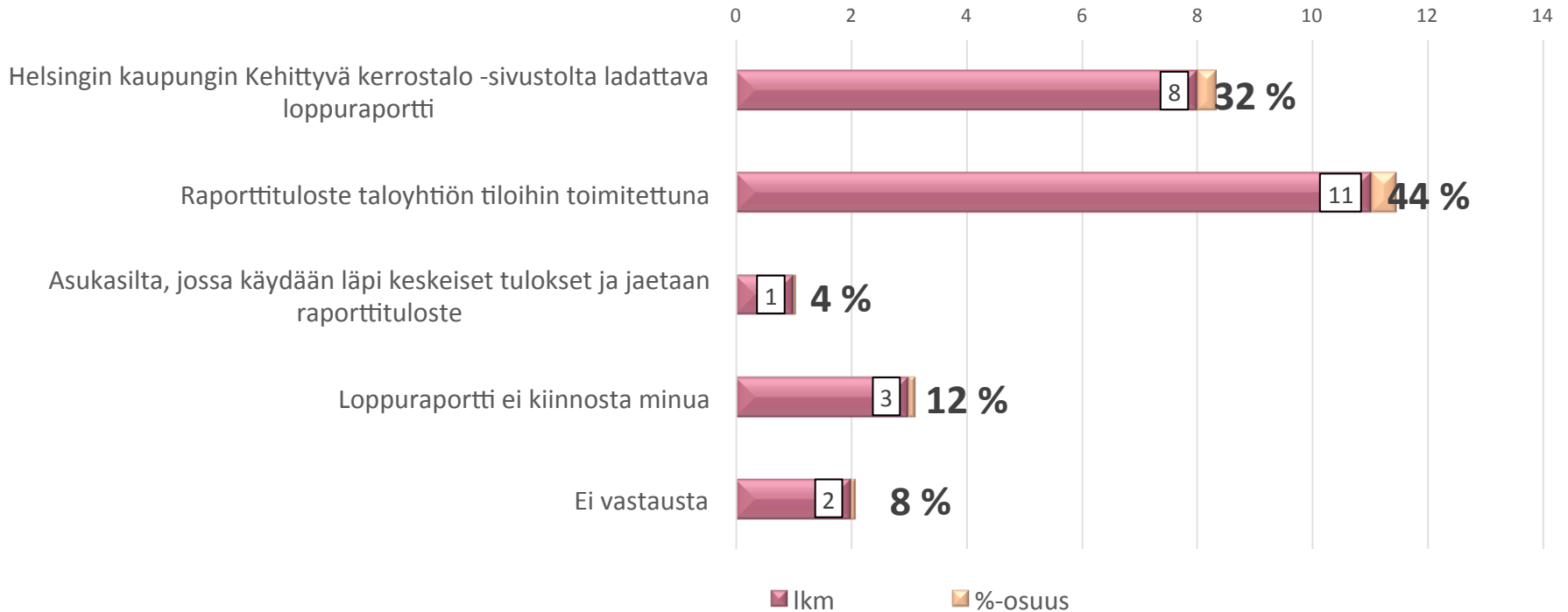
TAUSTATIEDOT

Asunnon koko (ilman keittiötä)		N=25
	1 huone	40 %
	2 huonetta	28 %
	3 huonetta	16 %
	4 huonetta	16 %
Edellisen asuntonne talotyyppi		
	Kerrostalo	92 %
	Rivitalo tai muu yhtiömuotoinen pientalo	4 %
	Omakotitalo	0 %
	Ei vastausta	4 %
Sukupuoli		
	Nainen	64 %
	Mies	32 %
	Ei vastausta	4 %
Ikäjakauma		
	Alle 30 vuotta	16 %
	30-44 vuotta	40 %
	45-64 vuotta	32 %
	Yli 65 vuotta	8 %
	Ei vastausta	4 %
Perhekoko		
	Taloudessa yksi aikuinen	40 %
	Taloudessa kaksi aikuista (ei erotella onko lapsiperhe vai ei)	48 %
	Lapsiperheitä (kotona asuu vähintään yksi alle 18 v. lapsi)	20 %
Autot		
	Ei ole autoa	56 %
	On auto tai autoja	44 %
Polkupyörät		
	Ei ole polkupyörää	24 %
	On polkupyörä tai pyöriä	76 %
	Taloudessa yksi polkupyörä	32 %
	Taloudessa kaksi polkupyörää	20 %
	Taloudessa kolme polkupyörää tai enemmän	24 %

- Viikinportin vastaajista valtaosa on yhden tai kahden hengen kotitalouksia
- Työntekijöitä ja toimihenkilöitä vastaajista on yli puolet. Viidennes vastaajista oli opiskelijoita. Myös yrittäjiä, eläkeläisiä sekä vailla työtä olevia mahtui vastaajakuntaan.
- Vuokra-asuminen on yhä useamman asumisen valinta, eikä kaikille Viikinportti ole läpikulkukohde vaan asumiselta odotetaan pysyvyyttä ja viihtyvyyttä.
- Vastaajista kaksi muisti osallistuneensa aiempaan, vuoden 2011 kyselyyn. Valtaosalle vastaajista kysely oli ensimmäinen Viikinportissa.
- Haastatteluun osallistumiseen motivoi juuri se, että ensimmäistä kertaa pääsi kertomaan mielipiteensä ja kokemuksena.
- Seurantatutkimuksien merkitystä ei pidäkään aliarvioida – vain tekemällä asumiskokemukset näkyviksi voidaan suunnitteluun palauttaa tietoa siitä, mikä on ollut onnistunutta ja mikä vaatii vielä kehittämistä.

Mieluisin tapa saada loppuraportti

- Vastaajista enemmistö toivoo taloyhtiön tiloihin toimitettavaa raporttikoostetta. Sopivin tila saattaisi löytyä Viikinportin talopesulasta.
- Seuraavaksi mieluisin sijainti on Kehittyvä kerrostalo -sivusto, www.kerrostalo.hel.fi

Raportin tilaaja:

Itsenäinen kerrostaloasunto –ohjelma, NCC Rakennus Oy

Kiitos taustavaikuttajille ja kyselyn totuutekseen osallistuneille:

Kehittyvä kerrostalo –hanke, Helsingin kaupunki, Kimmo Kuisma ja Anu Turunen

www.kerrostalo.hel.fi

Asunto Oy Viikinportti, Ovenia Isännöinti Oy ja SOL Palvelut Oy

Vuoden 2011 muuttokysely, professori, emerita Anneli Juntto

Kiitos myös kaikille kyselyyn vastanneet ja haastatteluihin osallistuneille asukkaille!

Tutkimuksesta ja raportin laadinnasta vastasivat:

Tutkimus- ja suunnittelupalvelu Kiila, Eija Hasu, eija.hasu@suunnittelukiila.fi

Media Clever Oy, Jan Silvonon

Tutkimus- ja suunnittelupalvelu
KIILA
info@suunnittelukiila.fi